ÉLETÜNK

XX. évf. 2. szám (20. Jahrg., Nr. 2) Az európai magyar katolikusok lapja 1988 február

Vallásszabadság nélkül nincs béke

II. JÁNOS PÁL PÁPA ÜZENETE A JANUÁR 1-ÉN TARTOTT VILÁG-BÉKENAP ALKALMÁBÓL

A pápák immár húsz esztendős kezdeményezéséhez híven II. János Pál pápa az újesztendő küszöbén ismét felszólította az embereket, hogy gondolkodjanak el közösen a béke felbecsülhetetlen értékéről. Az 1988-as világ-békenap témájául a pápa a béke és a vallásszabadság kapcsolatát választotta „A vallásszabadság a békés egymásmellett élés feltétele" címmel. Bevezetőben a pápa megindokolja a két fogalom közti kapcsolatot:

A vallásszabadság mindenekelőtt az ember méltóságából folyó, kiolthatatlan követelmény s mint ilyen az emberi jogok épületének alapköve. Ezért pótolhatatlan tényező a személyek és az egész társadalom java, valamint az egyének önmegvalósítása számára. Ebből következik, hogy az egyének és közösségek szabadsága vallásuk megvallására és gyakorlatára az emberek békés együttélésének lényeges eleme... A béke ügyének ennélfogva éppoly súlyosan árt a vallásszabadság megsértésének bármiféle nyílt vagy burkolt formája, mint a személy más alapvető jogainak megsértése.

Az emberi jogok egyetemes nyilatkozatának kibocsátása után 40 évvel ... meg kell állapítani, hogy a világ különböző részein még mindig emberek milliói szenvednek vallási meggyőződésük miatt: ezek korlátozó vagy elnyomó törvényhozás, vagy nyílt üldözés áldozatai, legtöbbnyire azonban megkülönböztető intézkedések alattomos gyakorlata miatt szenvednek.

A Szentatya ezután emlékeztet az 1986. október 27-én Assisiben megrendezett imatalálkozóra, amely jel volt a világ számára, és amelynek során a világ főbb vallási közösségei együtt akarták kifejezni azt a meggyőződésüket, hogy a béke felülről kapott ajándék, melyért imádkozni kell. A pápa ezután a vallásszabadság és a béke lényeges tényezőire mutatott rá:

Miközben a katolikus egyház hűségesen teljesíteni akarja küldetését, hirdetve az egyedül Krisztustól jövő üdvösséget, egyaránt fordul minden emberhez azzal a felszólítással, ismerje el a természeti rend törvényeit, melyek az emberi együttélést irányítják és meghatározzák a béke feltételeit. A társadalmi rend alapja és célja az emberi személy, mint elidegeníthetetlen jogok hordozója; ezeket nem kívülről kapja, hanem természetéből erednek. Ezért senki és semmi, semmilyen külső kényszer nem szűntetheti meg őket, mert az ember lényének mélyén gyökereznek. Ennek megfelelően az emberi személy nem merül ki társadalmi, kulturális és történeti vonatkozásaiban, tekintve, hogy a szellemi lélekkel rendelkező ember sajátja a törekvés oly cél elérése felé, mely túlhaladja léte állandóan változó körülményeit.

Ezután a pápa áttért a szabadság fogalmának elemzésére:

A szabadság az ember legkiemelkedőbb tulajdonsága. Szabadság nélkül az emberi cselekedetek üresek és értéktelenek. A szabadság... az embernek az az állandó képessége, hogy értelmével az igazságot keresse és szívével a jóhoz ragaszkodjék, amely felé természete révén törekszik, anélkül, hogy bármiféle nyomásnak, vagy kényszernek lenne kitéve... De hogy az ember szabadsága az igazság keresésénél és a vallási meggyőződés ezzel kapcsolatos megvallásánál védve legyen egyesek, társadalmi csoportok vagy bármiféle erőszak túlkapásaival szemben, szükséges, hogy a társadalmi jogrend a vallásszabadságot egyértelműen biztosítsa, hogy a polgári törvények mint elidegeníthetetlen egyéni jogot elismerjék és szentesítsék. Minthogy a vallásszabadság polgári és társadalmi joga, az emberi szellem legsajátabb területét érinti, vonatkozási ponttá és bizonyos értelemben a többi alapvető jog mércéjévé válik. Az állam nem formálhat jogot arra, hogy közvetlenül, vagy közvetve beleszólhasson egyes személyek vallásos meggyőződésébe, sem nem bitorolhatja a jogot, hogy előírja vagy akadályozza egy személy vagy egy közösség vallási hovatartozását vagy a vallás nyilvános gyakorlatát. Az állami apparátusnak nincs semmi néven nevezendő joga rá, hogy a polgárok lelkiismerete helyébe lépjen, sem arra, hogy elvegye vallásos közösségek életterét, vagy elfoglalja azok helyét.

II. János Pál pápa emlékeztetett az ENSZ közgyűlés előtt 1980-ban mondott beszédére, amelyben kifejtette a vallásszabadság alapelveit. Ezek megvalósításával foglalkozik újévi békeüzenete második pontjában.

El kell ismerni, hogy az imént említett elvek ma a legtöbb polgári jogrend és a nemzetközi közösség szervezetének közös kincsét képezik. Mégis gyakran előfordul, hogy a vallásszabadság jogát gyakran helytelenül értelmezik és nem tartják megfelelő tiszteletben... Több országban törvényes előírások és adminisztratív intézkedések a gyakorlatban korlátozzák vagy egyenesen megsemmisítik azokat a jogokat, amelyeket az alkotmányok a hívő egyének és vallási csoportok számára hivatalosan biztosítanak. De olyan törvényhozással és rendelkezésekkel is találkozunk még manapság is, amelyek egyáltalán nem veszik figyelembe a vallásszabadság alapvető jogát, vagy azt teljesen indokolatlanul korlátozzák.

A Szentatya ezután elismerően nyilatkozott olyan nemzeti és nemzetközi szervek munkájáról, amelyek felhívják a közvélemény figyelmét a vallásszabadságnak a világ különböző államaiban történt megsértésére. A katolikus egyház e téren való elkötelezettségét a pápa így ecsetelte:

A katolikus egyház a maga részéről nem szűnt meg kifejezésre juttatni szolidaritását mindazokkal, akiknek hitük miatt hátrányos megkülönböztetésben vagy üldözésben van részük. Ezért türelemmel és odaadással mindent elkövet, hogy ilyen helyzetek megszünjenek.

A békeüzenet harmadik pontja arra hívja fel a figyelmet, hogy a vallási dimenzió sajátosan befolyásolja a békét.

Minden olyan kísérlet, mely korlátozni, vagy akadályozni akarja a vallásszabadság szabad megnyilvánulásait, elkerülhetetlenül visszahat az embernek embertársaival való békés együttélésének lehetőségeire. A vallásszabadság ezenkívül döntő módon hozzájárul a valóban szabad állampolgárok formálásához, amennyiben elősegíti, hogy minden emberben kialakuljon saját méltóságának tudata és átgondoltan vállalja a reá háruló kötelezettségeket. Az igazsághoz való őszinte viszony minden valódi szabadság lényeges előfeltétele.

A vallásszabadság további előnyeit a pápa így taglalta:

A polgári társadalom megbízhat a hívőkben, mert meggyőződésük következtében nem hagyják magukat totalitárius áramlatoktól vagy ideológiáktól könnyen befolyásolni. Ezen kívül a val-

(Folytatás a 2. oldalon)

Nem azt kívánom...

Nem azt kívánom, hogy jövőd mentes legyen minden szenvedéstől,
sem azt, hogy utadon csak rózsa teremjen, / sem azt, hogy keserű könnyek ne peregjenek arcodon, / sem azt, hogy soha ne érjen fájdalom: / Nem, nem ezt kívánom neked.

Mert vajon
nem vidámulhat meg a szív a könnyektől? / és nem nemesedhet meg a fájdalomtól? / és szükségben, fájdalomban nem ébreszt benned / vigaszt és bizalmat Mária és Gyermekének mosolya?

Sokkal inkább kívánom azt:
hálásan őrizd meg szívedben életed szép és drága emlékeit: / hogy bátran viselhesd a megpróbáltatásokat, / ha válladra kereszt nehezedik / és ha elérhetetlennek tűnik a csúcs, / melyre el szeretnél jutni, / sőt ha még a reménység fénye is mintha kialudna; / hogy növekedhessen benned Isten ajándéka / és évek során segítsen téged, / hogy felvidíthasd azok szívét, akiket szeretsz, / hogy találhass igaz barátot, / aki méltó barátságodra, akitől bizalmat kaphatsz; / hogy megállhass a viharok közepette / és a csúcsokat mégis elérhesd;

s végül, hogy örömben és fájdalomban
mindig veled maradhasson
az emberré lett Istenfia szelíd mosolya
s vele mindig belső közösségben lehess,
mert ez az Ő kívánsága / és az enyém is a te számodra.

Ősi ír kívánság

Vasárnapi gondolatok

AZ ÉVKÖZI 6. VASÁRNAP
(február 14)

„Egy leprás jött Jézushoz. Térdre borult előtte és így kérlelte: »Ha akarod, megtisztíthatsz engem«". (Mk 1,40)

A leprások a nép, a társadalom, a vallási közösség kivetettjei voltak. A nép kivetette magából a halálthozó ragályos veszély miatt. A társadalom munkanélkülijei voltak. A vallási felfogás súlyos bűnt rótt fel nekik. Halálra ítéltek, kiközösítettek, munka- és családnélküliek, gyógyíthatatlanok voltak.

Orvos, kórház, gyógyszer, Karitász-segélyszerv nélkül. Ma is vannak ilyenek, felismerjük-e őket?

Nem volt szabad egészséges emberekhez közel jönniük. Micsoda bátorság: közel jön Jézushoz. Mindent feltesz egy kártyára: itt az Isten, most vagy soha!

Porba veti port sem érő önmagát, úgy kérleli Jézust. Jézus-testvérünk segít a „kicsin", a bajbajutotton. Tudunk-e mi is így szólni Istenhez?

A leprás bölcs ember és alázatos. Meghagyja a döntést Jézusnak: „Ha akarod..." Tudja, hogy élete, jövője Isten kegyétől, kegyelmétől függ. Ezt pedig nem lehet kierőszakolni...

NAGYBŐJT ELSŐ VASÁRNAPJA
(február 21)

„Miután Jézus megkeresztelkedett, a Lélek arra ösztönözte, menjen ki a pusztába. Negyven napig kinn is maradt" (Mk 1,12)

Jézust Isten Lelke vezeti cselekedeteiben. Akár a Jordán partjára megy megkeresztelkedni, akár a pusztába. Minden ellenkezés, protestálás nélkül elfogadja Jézus a Lélek indításait. Milyen „Lélek" irányítja a mi cselekedeteinket?

A Lélek ösztönzésére böjtölni kezdett Jézus. Kitartott 40 napon át. Mi hogyan böjtölünk?

Jézus nem futott el néhány kemény napi böjtölés után, nem adta fel. — Számos kifogásunk közül kikeressük a legalkalmasabbat, csak hogy „bizonyíthassuk": nem böjtölhetünk. Csupán képtelenek vagyunk rá, de a tényt magunknak sem valljuk be.

NAGYBŐJT 2. VASÁRNAPJA
(február 28)

„Jézus megjövendölte szenvedését".

Az emberek a szépnek, jónak, szerencsének és boldogságnak megjövendölését várják — lásd az újságok horoszkóprovatait. Istennek nincs horoszkópja, Ő értünk és miattunk szenved.

Jézus szenvedésének jövendölésével elő akarja készíteni a tanítványokat a megváltás művére. Ehhez tanítványai nem értenek, nem is akarnak érteni. Őszintén: ma sem és mi sem...

(Folytatás a 2. oldalon)

A püspöki szinódus üzenete

— Világ népei, azok, akiket megsértenek méltóságukban, megfosztanak szabadságuktól és javaiktól, üldöznek hitük miatt, kiszolgáltatnak különböző hatalmak kénye-kedvének: kijelentjük nektek, hogy az Egyház közel van hozzátok, köztetek és veletek Krisztus szeretetének tanúja akar lenni; ez a szeretet tesz szabaddá titeket, ez engesztel ki a mennyei Atyával.

— Ti, a jóléti társadalmak elhagyatottjai és kisemmizettjei, betegek, fogyatékosok, szegények, éhezők, emigránsok, menekültek, foglyok, munkanélküliek, elhagyatott gyermekek, magányosak és öregek, ti valamennyien, a háborúk és szabados társadalmunk mindenfajta erőszakának áldozatai: az Egyház megosztja szenvedéseket, s titeket, szenvedőket pedig az Úrhoz vezet: ő megváltó szenvedésébe fogad mindnyájatokat és feltámadásának fényével megújítja bennetek az életet. Számítunk rátok, hogy megtanítsuk a világnak, mi a szeretet. Megtesszük mindazt, ami hatalmunkban áll, hogy megtaláljátok méltányos helyeteket az Egyházban és a társadalomban.

— Embertársak, tudatosítsátok a családi intézmény életerejét és erkölcsi nagyságát. Keresztény családok, legyetek valóságos családi szentélyek, ahol férfiak és nők megnyílnak Isten és az embertárs szeretetére.

— Fiatalok, ti vagytok a világ és az Egyház reménységei. Ne hagyjátok megfélemlíteni magatokat a mai világ fenyegetéseitől. Ne veszítsétek el lelkesedésteket, s ne adjátok magatokat a közömbösség martalékaként könnyelmű életre. Nézzetek Krisztusra, aki az út, az igazság és az élet: ő maga az igazi fiatalság az új emberiség életében! Ő legyen részetekre is egy igazságosabb és testvériesebb világ megteremtésének az erőforrása.

— Asszonyok, ti jogosan küzdötök méltóságtok és jogaitok teljes elismeréséért. Bárcsak olyan világot teremtene ez a küzdelem, amelyben a párbeszédé és a kölcsönös megértésé az elsőség! Ezt a világot tervezte a Teremtő, ennek sorsát bízta a férfira és a nőre. Ő adta nekünk Szűz Máriában azt az asszonyt, aki a nőiesség és a lelki szépség teljessége.

— Ti, akik intézitek a népek sorsát, ti, akik kezetekben tartjátok a javak és a hatalom kulcsát, ti, akik egy jobb világ érdekében tervezitek az emberi jólét felé vezető utat, ti, akiknek birtokában vannak a rombolás és az elrettentés erői, ti, a tudomány, a kultúra és a művészet képviselői: tudatában vagyunk felelősségtek nagyságának, de kockázatos kétértelműségének is. A világnak békére van szüksége. Tiszteletben kell tartani az emberi személy alapvető jogait. Az emberi élet szent. Számítunk rátok és biztosítunk titeket imádságunkról, hogy megvalósíthassátok nehéz feladatotokat. A tekintélyt azért kaptátok, hogy szolgáljátok, nem pedig, hogy leigázzátok az embert!

— Püspökök, papok és diákonusok, feladatunk, hogy élő egyházi közösségeket alkossunk, hívek közösségét, akik „állhatatosan kitartanak az apostoli tanítás mellett és a testvéri közösségben, a kenyértörésben és az imádságban" (Csel 2,42). Helyesen megkülönböztetve a hitelest a talmitól fogadjuk el a Szentlélek híveink körében jelentkező adományait; erősítsük bennük a közösség és a felelősség iránti érzéket.

— Testvéreink Krisztusban, éljük meg életszentségre szóló hivatásunkat, ki-ki a saját környezetében és valamennyien együtt a hívek közösségében. Válaszoljunk nagylelkűen Krisztus hívására: „Menjetek, tegyetek tanítványaimmá minden nemzetet!" (Mt 28, 19). Valamennyien misszionáriusok vagyunk.

— Keresztények, különböző hitvallások követői, haladjunk előre az egység útján, Krisztus szándéka szerint, aki azt akarja, hogy „mindnyájan egy legyünk" (Jn 17,21).

— Hívők és jóakaratú emberek, fogjunk kezet, hogy együtt építsük az igazságosság és a béke világát.

— Ti valamennyien, férfiak és nők, gyermekek és fiatalok, betegek és öregek, különböző körülmények közt élő, különböző fajú és kultúrájú népek; ti valamennyien, világiak, papok, férfi és női szerzetesek, ti, akik új utakat nyitva, elővételezitek az eljövendő világot, ti, akik a testvériség, az egyetértés, az igazságosság és a béke kötelékeit fonjátok, az Egyház magára ismer bennetek és azt mondja nektek: ne veszítsétek el a bátorságot, mert „a remény nem csal meg" (Róm 5,5).

(Katolikus Szemle)

VALLÁSSZABADSÁG NÉLKÜL NINCS BÉKE

(Folytatás az első oldalról)

lásos hit arra ösztönzi az embert, hogy saját emberi mivoltát új módon értelmezze, aminek következtében őszinte odaadással áll a többi ember mellé a közjó megvalósításában. Éppen ezért arra kellene törekedni, hogy a vallásos és a hitetlen vagy ateista világ közti szembenállás megőrizze az ... őszinte és tisztelettudó emberi dimenziókat.

A pápa nemcsak a kívülállóktól követeli meg a vallásszabadság tiszteletben tartását, hanem rámutat a vallásos ember feladataira is, egyrészt hite élésében, másrészt a többiek jogainak elismerésében. Éppen a béke területén, mely az ember legmélyebb vágyakozásának kifejezője, mérheti le minden vallási közösség és minden egyes hívő, testvérei iránti szolidaritása, elkötelezettsége valódiságát. Az üzenet befejező pontjában a Szentatya Krisztus követőinek elkötelezettségére világít rá, hogy a szeretet jegyében közeledjenek embertársaikhoz és kovászként legyenek jelen a társadalomban. Az üzenet végén a pápa a veszélyekről és a veszélyeztetettekről szólt:

Az erőszak kísértése állandóan lesben áll. Az önzés, a materializmus, a gőg egyre csökkentik az ember szabadságát. De nem szabad elbátortalanodnunk. Gondolataim különös együttérzéssel fordulnak azok felé, akiknek elvették szabadságát, hogy keresztény hitüket megvallják, akiket Krisztus miatt üldöznek: tudjuk, hogy áldozatuk, ha Krisztuséval egyesül, a béke gyümölcseit termi.

A világnak békére van szüksége, a világ hően áhítja a békét. Imádkozzunk, hogy mindenki vallásszabadságban élje meg ezt a békét.

EGY MONDATBAN

● *Csehszlovákia* 13 egyházmegyéje közül 10-nek nincs püspöke, mert a csehszlovák kormány *nem engedélyezte* a Szentszékhez hű püspökök kinevezését.

● A TASS szovjet hírügynökség jelentette, hogy január 6-án, az orthodox karácsony ünnepén, *nagy tömegek* töltötték meg *a moszkvai templomokat.*

● *Magyar Ferenc*, az „Új Ember" felelős szerkesztője, római látogatásakor, átadta a Szentatyának egy *Máriapócson felvett cigány-mise* kazettáját.

● *P. Borbély István SJ*, a magyar jezsuita rend volt tartományfőnöke, 1987. november 27-én, a kanadai Hamiltonban, életének 85., hivatásának 67. évében hosszas betegség után *elhunyt.*

KOVÁCS K. ZOLTÁN:

Közösségi tudat és egyéni felelősség

Két évtizeddel a II. Vatikáni Zsinat után a katolikus egyház püspökei őszi tanácskozásukon felmérték, milyen mértékben vállalták a világi hívők a határozatokban nekik szánt szerepet. *„Istennek hála! Ma férfiak és nők, egyre többen elkötelezik magukat a keresztény szellemű munkára kulturális és technikai, szociális és politikai téren"* — mondják a szinódusi atyák üzenetükben. Jó pedagógusok. Tudják, hogy dícsérettel célszerű kezdeni, ha később kérni, figyelmeztetni akarnak. Köszönetet is mondanak: *„Az egyházi közösségek mély hálával gondolnak azokra a férfiakra és nőkre, akik még a vértanúságtól sem riadnak vissza, hogy a klérussal és a szerzetesekkel együttműködve építsék az Egyházat ... Istennek hála, hogy a zsinat nyomán kibontakozó teológiának sikerült kidolgoznia olyan egyházi tanítást, amely szerint a világi híveknek nagyobb részt kell biztosítani az egyház életében és munkájában."*

Valóban ilyen eredményes volt a zsinati indítás a világi keresztények soraiban? Nem kétséges, hogy az egyház fogalmának értelmezése változásnak indult. Ha szóhasználatunkban ma még azonosítjuk is az egyházat a klérussal, a püspökökkel és papokkal, egyre szélesebb rétegekben tudatosul, hogy az Egyház a felszentelt papság és a világi hívők közössége, Isten vándorló, útkereső népe. Ebben a közösségben keres az egyes hívő közvetlen és személyes kapcsolatot Krisztussal. De a megújuló egyházban erősödik az a felismerés is, hogy a hiteles keresztényi magatartás ma elsősorban a társadalmi igazságosságért, a szegényekért és nyomorultakért, az üldözöttekért és elnyomottakért vállalt felelősségben jut kifejezésre. A hívő keresztény önálló aktivitásához vár bíztatást, lelkierőt lelkészétől, egyházi közösségeitől. Ezt az erőforrást keresi a kis vallási és báziscsoportokban, bibliakörökben, egyházi közösségekben.

Ezek a jelek bizonyítják, hogy új egyháztudat van kialakulóban. Ez azonban egyelőre gyenge hajtás, amely támogatásra szorul. Ehhez a kialakulóban lévő, egyéni felelősségvállalásban és közösségi magatartásban kifejezésre jutó új keresztény öntudathoz kíván segítséget nyújtani az őszi püspöki szinódus 14 pontos felhívása és közvetlen üzenete.* Szolidaritását fejezi ki azokkal, akik erre az útra léptek és áldozatvállalással, szenvedéssel, vagy cselekvő szeretettel és fiatalos lendülettel szállnak síkra az igazságosság és a béke emberi és társadalmi rendjének megvalósításáért.

Az egyház ebben a világi hívőkhöz szóló legújabb megnyilatkozásában hozzánk, külföldön élőkhöz külön is szól, amikor az erőszak áldozatairól, menekültekről és emigránsokról beszél: *„Megtesszük mindazt ami hatalmunkban áll, hogy megtaláljátok méltányos helyeteket az Egyházban és a társadalomban."* Üzenetének összefüggésében tehát személyes és közösségi életünk tökéletesítéséhez ígér segítséget papjainkon, lelkészeinken, egyházi intézményeinken keresztül. Valójában egyéni és közösségi életünk egészségesebbé tételéhez kínál támogatást és közben arra bíztat, hogy segítségét elfogadva személyes tanúságtétellel mutassuk meg közvetlen környezetünknek, és egyben a világnak, mi a szeretet.

Különös időszerűséggel érkezik ez az üzenet hozzánk magyarokhoz. Országunk, társadalmunk, a határokon belül és kívül élő népünk sorozatos megpróbáltatásai során újabb hullámvölgybe érkezett. Sorsunkat hosszú időre eldöntő kérdések várnak feleletre és megoldásra. A magyarság tragikus népesedési helyzete, társadalmunk testi-lelki egészségének válságos állapota és széles rétegek erkölcsi nihilizmusa veti fel a kérdést: elér-e hozzánk az Egyház szava, a szinódus szeretetből fakadó, megújulást sürgető üzenete? Megértjük-e mi magyarok, hogy sorsunk egyre aggasztóbb fordulatai között a keresztény hitből fakadó közösségi tudat és személyes felelősségvállalás az a keskeny, kifelé vezető út, amelyre a szinódusi atyák, köztük a magyar püspökök is, így bíztatnak: *„Hívők és jóakaratú emberek adjanak kezet, hogy együtt építsük az igazságosság és a béke világát"*, — és benne mi magyarok a magunk életét, sajátos gondjaival.

* Teljes szövegét az Életünk januári és mostani számában olvashatjuk.

VASÁRNAPI GONDOLATOK

(Folytatás az első oldalról)

Isten útja a szenvedésen keresztül vezet, ezen a jóvátételen keresztül hajlítgatja irgalmában kegyelemre a bűnt és a bűnöst. Ha sikerül, örül az Isten. Ha jobban ismernénk és szeretnénk Őt, mi is eljuthatnánk erre az örömre — ha a szenvedés árán is.

NAGYBŐJT 3. VASÁRNAPJA (március 6)

„Jézus a templomban találta a kereskedőket és pénzváltókat. Kötélből korbácsot font és kikergette őket" (Jn 2—4)

A kereskedők először a templom falánál árusítottak, aztán a bejáratnál, míg elszemtelenedve mindinkább behúzódtak a belső udvarokba. Egymást túlkiabálva igyekeztek jó üzletet csinálni, vevőket fogni. Veszekedtek is, ha fontosnak találták. Átfunkcionálták Isten házát saját céljaiknak megfelelően. Ezért zavarta ki őket Jézus.

A mai kor számos átfunkcionálási kísérlete nem fér ide. Viszont mindenki megtalálhatja a magáét ... Jó ha rendbe tesszük a dolgokat, mielőtt Jézus csinál rendet.

Jézus adott esetben „kőkemény" tudott lenni. Keresztségnek lenni nem azt jelenti, hogy mindent eltűrjünk. Ha a helyzet megkívánja, ki kell nyitni szánkat — ki kell állni az Isten, egyház, igazság ... mellett. Függetlenül attól, hogyan fogadják az érintettek.

Fejős Ottó

GYERMEKEKNEK

Kedves Gyerekek,
szép volt a karácsony? Örültetek a kis Jézus születésének? Talán éjféli szentmisén is voltatok? Jó volt úgy igazán együtt lenni az egész családnak?

Ne csodálkozzatok azon, hogy nem kérdezem: mit kaptatok karácsonyra. Ezt úgyis mindenki megkérdezte biztosan — pedig akár hiszitek, akár nem, ez nem is olyan nagyon fontos! A kis Jézus nem azért jött a földre, hogy földi örömöket szerezzen az embereknek. Persze, az is szép és jó dolog, ha a szülők, rokonok a megszületett kicsi Jézus emlékére megajándékozzák a gyermekeket — de a lényeg, hogy az Úr Jézus saját magát adta ajándékul az embereknek, azért, hogy haláluk után vele lehessenek majd a mennyországban. Ez a karácsony nagy ajándéka — ne felejtsétek el soha! És ez akkor is megmarad, ha valami miatt semmi ajándék nem fekszik a karácsonyfa alatt — vagy akár karácsonyfa sincs.

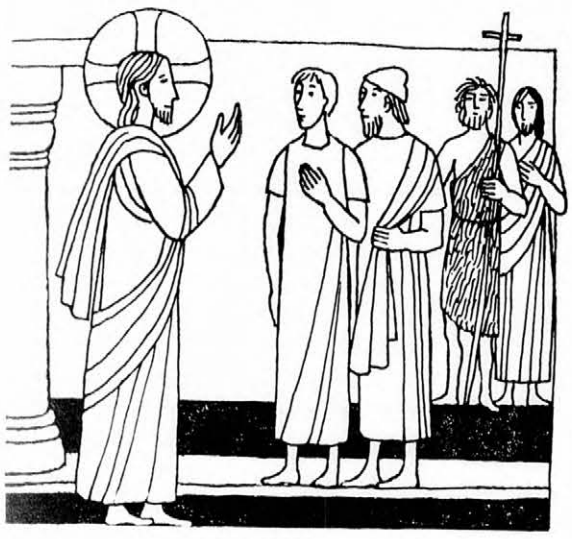

Emlékszem egy karácsonyra, 1944-ben, amikor háború volt, elmenekültünk a lakásunkból, semmit sem lehetett vásárolni. Ekkor voltam egyetemista, a húgom gimnazista. A kertben vágtunk le a fenyőről egy ágat, a padláson találtunk egy lábatlan kaucsukbabát, lécekből összeszögelgettünk nagybátyámmal egy jászolt, a babának két fehér csipkés zsebkendőnkből a húgommal inget varrtunk — és bár a fenyőgaly alatt a Jézuska-babán kívül nem volt semmi, de a család együtt volt: apám-anyám, húgom és én, nagybátyám és a felesége — nagyon szép karácsony volt! A Jézuska-baba átvészelte a háborút, a kibombázást, a forradalmat, szüleim, nagybátyámék halálát — és ha karácsonykor haza tudok menni a húgomhoz, ma is ott fekszik vacak kis jászolban a fenyőcsokor alatt, ami nálunk a karácsonyfát helyettesíti.

Ilyen örömhozó ez a kicsi Jézus — és ilyen szelíd a felnőtt Úr Jézus is. Biztosan emlékeztek még a január 17-i evangéliumra. János, a szeretett tanítvány elmeséli, hogyan találkozott Jézussal. Keresztelő Jánossal és Andrással a Jordán folyó partján álltak, mikor Jézus arra jött. János és András utánamentek, mire Jézus meghívta őket magához és ők aznap nála is maradtak. El tudjátok képzelni ezt a napot és a beszélgetést? András és János sok mindenről kérdezgethették Jézust, aki beszélhetett nekik a mennyei Atyáról, az emberek szeretetéről, talán a saját életéről, beszéltek Keresztelő Jánosról — este aztán elbúcsúztak egymástól és András és János hazamentek. Jézus nem marasztalta őket, nem is kényszerítette, hogy csatlakozzanak hozzá. De olyan mély benyomást tett rájuk, hogy András másnap elvitte testvérét, Simon Pétert és még másokat is Jézushoz: Fülöpöt, Natanaelt, stb. Ettől kezdve követői lettek Jézusnak. Itt-ott vele vándoroltak — de nem voltak állandó tanítványai. Ahhoz jobban meg kellett Őt ismernük — és elismerniük.

Látjátok, János és András, mivel megszerették Jézust, másokat is elvittek hozzá .Szeretitek ti is Jézust? Nem lenne jó másokat is elvezetni Hozzá? Hogy hogyan? Néha szóval is, beszélve a jó Jézusról — de leginkább a példátokkal.

Julika néni (Bécsből)

KISLEXIKON

Liturgia

A szó görög eredetű és kezdetben megbízott személyeknek a közösségért végzett szolgálatát jelentette. Már az Ószövetség szövegében megtaláljuk a „liturgia" szót „istentisztelet" értelmében és ez a szó jelentése a keresztény használatban is. A liturgia Isten dicsőítését és az ember megszentelődését szolgálja. Legfontosabb részei a szentmise, a zsolozsma és a szentségek; de ide tartoznak bizonyos liturgikus szertartások (pl. körmenetek) és a szentelmények (áldások) is.

Február ünnepei

Régi magyar nevén „böjtelő hava" a február hónap neve. A böjti előkészületek időszakának tartották, miután a farsang utolsó vasárnapja erre a hónapra esik.

Február másodika Urunk bemutatásának ünnepe, — 1960 óta ez a hivatalos neve ennek a napnak, de a hagyományos szóhasználat ma is Gyertyaszentelő Boldogasszony napjának nevezi. A templomban gyermekét bemutató Mária: ebben a képben teljesedik ki az ünnep kettős jelentősége. Február 2-a hazánkban már a 11. század végén mint kötelező ünnep szerepelt, s mert a szentelt gyertya az ókeresztény korban Krisztus jelképe volt, így korán elterjedt ezen az ünnepen a gyertyaszentelés szokása. A Pray-kódex tanúsága szerint a magyar középkorban ezen a napon először a tüzet áldották meg, majd ennél a szentelt tűznél gyújtották meg a gyertyákat. Érdekes adatot őriz egy 1494-ből való királyi számadáskönyv: február másodikán a király a misén megjelent főpapok és országnagyok között gyertyát osztott szét. Régente nagy tisztelettel őrizték a családokban az e napon szentelt gyertyát és számos népszokás alakult ki a szentelt gyertya körül. Gótikus szárnyasoltáraink gyakran szerepel a kép: Jézus bemutatása a templomban, — így a kassai dómban is — hogy csak a legjelesebbet említsük.

Balázs napját legrégibb kalendáriumainkban is megtaláljuk. Február 3-án van Szent Balázs püspök és vértanú ünnepe, akinek országszerte elterjedt tiszteletét sok helynév és még több családnév őrzi. Ezen a napon különösen torokfájás ellen kérték a Szent segítségét, a balázsolás vagy Balázs-áldás formájában. Ennek alapját a Legenda Aurea nyomán az Érdy-kódexben leírt történetben találjuk: Szent Balázs püspök megmentette egy özvegynek a fiát, aki halszálkát nyelt és már fuldoklott.

Balázsolás
(Részlet)

— — — — — —

Gyermekkoromban két fehér
gyertyát tettek keresztbe gyenge nyakamon
s úgy néztem a gyertyák közül,
mint két ág közt kinéző ijedt őzike.
Tél közepén, Balázs-napon
szemem pislogva csüggött az öreg papon,
aki hozzád imádkozott
fölémhajolva, ahogy ott térdeltem az
oltár előtt, kegyes szokás
szerint, s diákul dünnyögve, amit sem én
s ő se jól értett. De azért
te meghallgattad és megóvtad gyermeki
életem a fojtogató
torokgyíktól, s a veszedelmes mandulák
lobjaitól, hogy felnövén
félszáz évet megérjek, háládatlanul,
nem is gondolva tereád.
Óh ne bánd csúf gondatlanságom,
védj ma is,
segíts, Sebesta püspöke!

— — — — — —

Babits Mihály

Február 5: Szent Ágotának, Catania szülöttének napja, aki 250 körül szenvedett vértanúhalált. Magyarországon már a középkorban virágzó tisztelete volt — ilyen helynevek mint Szentágota, Kúnágota is erről tanúskodnak. Szülőföldjén a tűzhányó lávája ellen kérik segítségét, nálunk főképpen tűzvész ellen fohászkodnak égi oltalmáért.

Február 10-én van Szent Skolasztika, Szent Benedek húgának ünnepe, akit a bencés rend női ága tekint alapítójának.

Február 14: Szent Cirill és Metód, a szlávok apostolának ünnepe. Nevükhöz fűződik a szláv nyelvű liturgia és a szláv írás. II. János Pál pápa Szent Benedek mellé Európa védőszentjeivé emelte őket.

Febr. 22: Péter apostol székfoglalásának ünnepe, amit az Érdy-kódex így nevez: „Szent Péter apostol székben való felmagasztalása"; a Debreceni-kódex pedig ízes magyarsággal „Szent Pétörnek székös ünnepe" néven említ.

Február 24-én Mátyás apostolra emlékezünk, akit Júdás helyébe választottak maguk közé az apostolok. Az ő ünnepéhez országszerte időjárási regulák, jóslatok fűződnek, innen a nap magyar neve is: „Jégtörő Mátyás". A középkor óta Mátyás apostol ábrázolásának ikonográfiai jele a szekerce, a kis balta. Nem kétséges, hogy ez is hozzájárult a népi képzeletvilág megtermékenyítéséhez. Így született meg a kapcsolat a Szent Apostol ünnepe és a közeledő tavasz között: Mátyás szekercéjével megtöri a jeget és ezzel a tél hatalmát is.

András Mária

Hírek - események

A Taizé-i ökumenikus szerzetesközösség által létre hívott és Rómában december 28-a és január 2-a között lezajlott nemzetközi ifjúsági találkozón kb. 25 ezer fiatal imádkozott együtt a békéért. Az ökumene jegyében tartott találkozóra sokan jöttek lengyelek, horvátok, sőt csehszlovákok is. Magyarországról — a Vatikáni Rádió jelentése szerint — mintegy ezer fiatal érkezett az Örök Városba. Részükre a vatikáni magyar kápolnában, az Aventinuson lévő bencés templomban és a Szent Péter bazilikában volt szentmise. Ez utóbbit a Pápai Magyar Intézet ösztöndíjas papjai mutatták be Keresztes Szilárd püspök, az intézet rektorával koncelebrálva.

A lengyel legfelsőbb bíróság *jelentősen csökkentette* az 1984-ben meggyilkolt *Popieluszko atya gyilkosainak*, négy titkosszolgálati tisztnek, a börtönbüntetését. Pietrowski kapitány büntetését pl. 25 évről 15 évre, Pietruszka ezredesét 15 évről 10 évre redukálták. A Popieluszko-család ügyvédje megdöbbenését fejezte ki, a betiltott Szolidaritás szabad szakszervezet elnöke, *Lech Walesa* pedig kijelentette, hogy a következő lépés logikusan az lenne, hogy a gyilkosokat megbízzák Popieluszko atya sírjának őrzésével. A nyugati sajtó is mély felháborodással reagált a hírre.

Megnyitották az újonnan átrendezett és kibővített esztergomi Főszékesegyházi Kincstárt, amely az ország legjelentősebb és leggazdagabb egyházművészeti gyűjteménye. Az ünnepséget Paskai László prímás, esztergomi érsek köszöntő szavai után Pozsgay Imre, a Hazafias Népfront főtitkára nyitotta meg. A Kincstár egyedülálló gyűjteményét és történetét a Keresztény Múzeum igazgatója, Cséfalvay Pál és Dávid Katalin művészettörténész ismertette.

A fegyveres katonai szolgálat megtagadása miatt ismét szabadságvesztésre ítéltek két fiatal magyar katolikust. Amíg a 19 éves Locsmándy György büntetését a fellebviteli bíróság Budapesten 2 évre csökkentette, a győri törvényszék 3 évre ítélte az ugyancsak 19 éves Lukács Istvánt. Utóbbi az ítélet ellen fellebbezett. (AFP)

Mécs László „Aranygyapjú" c. verseskötete most második, bővített kiadásban jelent meg (604 oldalon 8 oldal képmelléklettel) *Fényi Ottó* válogatásában és szerkesztésében. Az első kiadás, valamint az 1982-ben a Szent István Társulat gondozásában napvilágot látott „Üzenet" kötet *napok alatt elfogyott.*

Egy prágai törvényszék vád alá helyezte az 55 éves Jaroslav Stekl atyát, amiért 1982 és 1986 között szentmiséket mondott állami engedély nélkül és az elmondott szentmisékért önkéntes adományokat fogadott el. Ezt a csehszlovák törvények „lopásnak" minősítik, mert az összeget a papnak — úgymond — „illetékes helyekre" kellett volna eljuttatnia.

A szovjet hatóságok megengedték, hogy Murmanszk észak-szovjet kikötővárosban ortodox templom épüljön. A hatszáz hívő által aláírt kérelem engedélyezése után megkezdődött építkezés költségeit, egymillió rubelt, a hívek adományából fedezték. Néhány évvel ezelőtt a város omladozó templomát a hatóságok lebonttatták.

A december 17-i általános papi kihallgatáson — ahogy a „Kathpress" jelentette — megjelent a „Carrera" nevű kerékpárversenyző csoport legénysége is, akiknek alkalmuk volt a Szentatyának jókívánságaikat kifejezni. Ebből az alkalomból az ír származású kerékpárvilágbajnok, Stephen Roche, *kerékpárt ajándékozott a pápának* és neki adta *világbajnoki trikóját*, valamint a „Tour de France"-on idén elnyert *„sárga trikót"* is.

A VATIKÁNI RÁDIÓ

MAGYARNYELVŰ EGYHÁZI ADÁSAI:

naponta: 19.15—19.30 óráig a 196 m-es középhullámon és a 31, 41, és 49 méteres rövidhullámon;

ismétlése: másnap reggel 5.45—6.00 óráig a 196 méteres középhullámon és a 31 és 41 méteres rövidhullámon.

Egy örmény sziget az Adriai-tengeren

A nemzeti örökség szeretete vitt el Velencébe, a Szent Lázár szigetén fekvő örmény kolostorba. A kolostor története az 1676-ban Sívásban született Abbot Mekhitar nevéhez fűződik, aki kora híres prédikátora, egyházi írója, és műveit egész Kis-Ázsiában ismerték. Életének jelentős részét arra fordította, hogy az örmény egyházat egyesítse a római egyházzal. A XI. Kelemen pápa támogatását élvező Mekhitar a török uralom alól felszabaduló Peloponézosz-félszigeten lévő Moreában, Velence fennhatósága alatt alapította meg a mind a mai napig fennmaradt mekhitarista rendet. A törökök röviddel később megtámadták a félszigetet, s az atyáknak menekülniük kellett. Két évvel később a velencei szenátus a mekhitarista rendnek adományozta az egykori leprások szigetét, San Lazzarot.

Az atyák szorgalmas munkával negyedszázad alatt a néhány romos épületből felépítették kolostorukat, templomukat. 1740-ben megteremtették azt a kultúr programot, melynek alapján ma is tanítanak és őrzik az örmény kultúra emlékeit. A kolostor könyvtára, metszet- és képgyűjteménye rendkívüli jelentőségű. 862-től 1700-ig datálják a többezer dokumentumot, levelet, iratot tartalmazó kéziratgyűjteményt.

San Lazzaro a világban szétszórt örmény nép egyik szellemi végvára, melyről híres költőjük, Gevork Emin: „Hét ének Örményországról" című versében így ír: „Ezerhétszáz éve annak, hogy egy harminchat bátor vitézből — az örmény ábécé betűiből — álló csapat védelmezi népünk szellemi örökségét... Hányszor próbálták megsemmisíteni az írásbeliség fészkeit, gyökerestül kiszaggatni kultúránk zöld fáját! A magok azonban, amelyeket ez a fa hullatott, szétszóródtak az egész világon. Míg korábban csak Örményországban voltak tűzhelyei az írásbeliségnek, később mindenütt fellobbantak: Velencétől a Fülöp-szigetekig, Feodoszijától Lembergig, Calcuttától Bécsig..."

*

Hajóval keltem át a velencei Szent Márk tér közeléből egy papi civilbe öltözött, szürkülő szakállú, meleg szemű, meglettkorú férfivel, Fogolyán Miklós szerzetessel. Ő még 12 éves korában került el Magyarországról Velence kis szigetére. Amíg hajónk elhúz a Szent György sziget mellett, elmeséli, hogy annak idején nagybátyja, Fogolyán Vilmos várta őt a szigeten, aki munkásságát a magyar-örmény kapcsolatoknak szentelte. Örményre fordította és kiadta a szigeten többek között a Pál utcai fiúkat és az Egri csillagokat.

A szigetre érve az ősi kolostorban Fogolyán Miklós körbe vezetett a négyzet alakú, oszlopos kerengőn, amely egy gyönyörű kertet zár körül. A kertben, ahol még Byron ültetett el olajfát, a délszaki világ csodálatos rózsái, egzotikus növények, citromfák, leanderbokrok egy kis földi paradicsomot varázsolnak az öreg falak közé. Majd megmutatja a negyvenezer kötetet számláló könyvtárukat, köztük azokat az 1865 végén kiadott nyomtatványokat, amelyekben a Tótfalusi Kis Miklós metszette betűket vélik felfedezni.

Ötszáz éves sírkövek, ezeréves szertartáskönyvek, ősi kegytárgyak a kereszténység kezdeti idejéből büszkén hírdetik, hogy az örmény nép már a IV. században megteremtette a világ első keresztény államát. De a kolostor a tragikus örmény történelem emlékeit is őrzi, így az 1915-ös mészárlás borzalmai közt megőrült és húsz évig elmegyógyintézetben ápolt nagy örmény zeneszerző, Komitász halotti maszkját.

Fogolyán Miklós, akit szerzetesi nevén csak Lukács atyának szólítanak, szortírozza, gondozza a mai folyóiratárat. Kutatásokat folytat az örmény liturgiáról, összegyűjtötte a rendalapító Mekhitárnak az erdélyi örményekhez írt, történeti kultúrtörténeti szempontból is rendkívül érdekes leveleit. Sokat foglalkozik azzal a tervvel, hogy Szent Imre nevelője, Szent Gellért hamvai Magyarországra visszakerüljenek. A velencei származású püspök — mint tudjuk — 1046-ban két társával Budán lelte vértanú halálát; a közhit szerint egy hordóban, valóságban egy taligán gurították le a mai Gellérthegy tetejéről a lázadó Vata hívei. Ám csodálatos módon teste, arca épségben maradt. Előbb Pesten, majd Csanádon őrizték földi maradványait, mígnem azokat 1402-ben elrabolták a velenceiek és Murano szigetének ősi főtemplomában helyezték el. Évszázadokig itt, a Santa Maria e Donato templom márványoltára alatt üvegkoporsóban nyugodott. Néhány esztendővel ezelőtt fellelték a muranói templom egyik névadó szentjének, Donatónak hamvait, Szent Gellért magyar címerrel ékes oltárát, a püspöki ruhát és a hamvait tartalmazó üvegkoporsót áthelyezték. Ekkor született meg Lukács atyában a gondolat, hogy Szent Gellért hamvait visszavitesse Magyarországra. Fáradozása még Luciani bíboros, velencei pátriárka, a későbbi I. János Pál pápa idején kezdődött el, de nem járt eredménnyel, mivel a magyar hatóságok elzárkóztak megvalósítása elől.

Fogolyán Miklós kikísért San Lazzaro kikötőjébe. Nézem a hatvan év körüli férfit, aki ezen a kis szigeten munkálkodással, imádkozással, tökéletes lelki békében tölti napjait. Egy kicsit erdélyi életformát követ: egyszemélyben tanító, pap, történész, író, szervező, a közösséget sokoldalúan szolgáló férfi, aki tudja, hogy egy olyan üldözött kis nép fiának, mint amilyen ő, sok mindent vállalnia kell, ha népe hűségében kíván élni.

HAAS GYÖRGY (Bécs)

Hangzavar a lelkészi vonalban

Juhász atya lelkipásztor éppen most futotta át a személyi hirdetéseket az újságban. Hirtelen megakadt a szeme az egyiken. Előbb azt gondolta, valamilyen autós hirdetést talált, amely tévedésből került a személyi rovatok közé. De aztán csakhamar rájött, hogy mégiscsak valóságos születési hirdetéssel van dolga: „Megjelent 2. különleges gyártmányunk, a Túrművi típus Szilárd nevű mintapéldánya. Tervezője és kivitelezője: Túrművi T. és E. Hossza: 53 cm; üres tömege: 3880 g; üzembehelyezésének első napja: 1988. 1. 8. E. i. sz. műszaki vizsgán a Városi Kórházban." – A „központi telep" megjelölési helyén pedig éppen Juhász atya városának neve állott.

A lelkipásztor kimondottan ízléstelennek találta a hirdetést: Micsoda aljas dolog az emberi lény születését műszaki paraméterekben közölni. Eszébe jutott a zsoltár: „Te alkottad veséimet, anyám méhében te szőtted a testem. Áldalak, amiért csodálatosan megalkottál." Aztán arra gondolt, hogy ha ezt a „mintapéldányt" netalán elhozzák majd keresztelni, akkor elénekli nekik: „Dicsőség a szent Atyának, ki semmiből teremtett..." – Itt szó sincsen „formatervezésről", sem „üzembehelyezési" műveletről. Mégis nyugtalankodott. Vajon honnan ered az efféle születési hírdetésekkel szemben tanúsított ellenszenve? Talán megrekedt kispolgári ízléséből? Vajon az egyházzal együtt már ő is – Juhász atya – képtelen alkalmazkodni a „változó világ új körülményeihez"? De eszébe jutottak a bérmálkozók és az, hogy a legutóbbi előkészítőn miként képeztek nebulói a régi szép „krealúra" szóból „reparatúrát" és magyarázták félre folyton a Hiszekegyet: „Isten teremtménye vagyok – zengték a leckét és hozzáfűzték, már csak azért is, hogy Juhász atyát bosszantsák – az összes reparatúrákkal együtt"...

Aztán megnézte mégegyszer az újsághirdetést: „Természetes – csapott fejére – »Szilárd« különleges mintapéldány". Hiszen ki akar ma még „szabványgyermekként" világra jönni! Nem! Itt Túrműviék 2. kiemelt beruházási programjáról van szó! Micsoda boldog család!

De néhány fontos részletre legtüzetesebb vizsgálódás után sem talált felvilágosítást: környezetszennyeződési kvótára, az adókedvezményre, a katalizátorra vagy egyéb különleges felszerelésekre és berendezésekre vonatkozó kérdésekre. A vétel vagy „leasing" kérdése itt biztosan fel sem merül, gondolta, de mit jelenthet ennél a „mintapéldánynál" az „üres tömeg"?

–„Atya! Telefon! Keresik – jelentkezik titkárnője – valamilyen Túrmezi... vagy Túrkeszi... nevezetű úr keresi... Nem értettem egészen pontosan a nevét". „Túrművi?" – kérdezte Juhász atya. „Lehet – suttogta a titkárnő –, vegye át, kérem, a vonalat". Juhász atya kapcsol és már hallja is: „Jó napot kívánok, lelkész úr! – köszön furcsa illedelmességgel a férfi. – A fiamat szeretném megkereszteltetni". „Ahá" – válaszolja Juhász atya. Most kezébe adta őket az Úr! – Remélem, legújabb mintapéldányuk is rendelkezik azzal a kiváló minőséggel, mint az előző: tartós, biztonságos és gazdaságos". – „Hogyan, kérem?" – hangzott kissé méltatlankodva a vonal másik végéről. – „Legújabb változatával bizonyára nemcsak a legfinomabb igényeket akarta kielégíteni, hanem egy igen masszív és hosszúéletű mintapéldány előállításán is fáradozott" – vágott közbe az egyre beszédesebbé váló és modernkedő lelkipásztor. „Valóban Juhász lelkész úrhoz van szerencsém?" – érdeklődött az izgatott telefonáló. „Hát persze – nyugtatta az atya tudakozódó fiát. – Újabb mintapéldányát szeretné keresztvíz alá tartani! Nemde? Mi is ezt tanácsoljuk. A keresztség ugyanis olyan teljes lelki biztosítás, amely korlátlan időre és a túlvilágon is érvényes, méghozzá automatikusan. Ráadásul még fejlesztésére a későbbiek folyamán pótmegegyezések is köthetők: bérmálásra, házasságra meg egyéb vallási tényekedésekre, de egyházi temetésre is. Bár ez utóbbira kötött biztosítás nem foglalja magába a visszaszállítás lehetőségét, de szavatolja az egyéni kívánságnak megfelelő végkiszolgálást". „Na, hallja..." heveskedett a férfi, de Juhász atyát nem lehetett többé megfékezni: „Ezenkívül szeretném még felhívni szíves figyelmét rendkívüli szolgáltatásunkra is: a katolikus óvodára, amely a nevelési technológia legmagasabb szintjét képviseli; legújabb fejlesztési programunk eredményei, pedig a 80-as és 90-es évek színvonalát jelzik és a 3. évezred felé mutatnak. Egyébként – fűzte hozzá siettve – bármikor szakszerű tanácsadással és szívélyes kiszolgálással áll rendelkezésére Juhász atya és társasága".

„De a fiam..." – üvöltötte a türelmét vesztett telefonáló. Juhász atya azonban nyomban beléfojtotta a szót: „Apropó, a fia. Jobb lenne, ha nem keresztelteté Szilárd névre, neveztesse csak nyugodtan Botondnak". „De hát minek" – kérdezte magán kívül a férfi. – „Túrművi Botond, rövidítve TÚR és BO, azaz TURBO" – mondta a pap kaján mosolyal. Ezzel végzett és büszke megelégedettség töltötte el szívét.

„Most aztán jól figyeljen ide – ordította önmagából teljesen kikelve a telefonáló férfi. – Először is a fiamat nem Szilárdnak, hanem Leventének hívják. Másodszor Túrművi sem vagyok, Túrmezeinek hívnak. Harmadszor nem a kocsimat akartam megmosatni, hanem a fiamat szándékoztam megkereszteltetni. De nyilván rossz helyen zörgettem. Végezetül pedig maga meg tudja micsoda? Csuhás kegyelemtechnikus!"

„Ó", – szeppent meg az atya fülig pirulva. – De erre embere már rég letette a kagylót.

Németből magyarította és átdolgozta
Dr. Cserháti Ferenc (München)

Ökuménikus tanácskozás Magyarországon

A Magyar Katolikus Püspöki Kar és a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsa vezetőinek e l s ő h i v a t a l o s tanácskozására december elsején a budapesti Ráday Kollégiumban került sor. A történelmi jelentőségű megbeszélésen a katolikus küldöttséget Paskai László esztergomi érsek, a nem-katolikus egyházakat tömörítő Ökumenikus Tanácsét Tóth Károly református püspök, a Tanács ügyvezető elnöke vezette. Rajtuk kívül résztvett a tanácskozásokon Seregély István egri érsek, Kovács Endre egri segédpüspök és Timko Imre hajdúdorogi megyéspüspök, illetve Kovács Attila református- és Harmat Béla evangélikus püspök, továbbá Berki Feriz magyar ortodox esperes, Viczián János, a Baptista egyház elnöke, Szakács József, a Szabadegyházak Tanácsának elnöke és Görög Tibor, az Ökumenikus Tanács titkára.

A találkozó résztvevői k ö z ö s nyilatkozatot adtak ki: „Az egyházaink közötti ökumenikus közeledés jegyében jöttünk össze. Hálával állapítjuk meg, hogy közösségeinkben számos ökumenikus érintkezésre került sor. Ennek alapját képezi közös hitünk Jézus Krisztusban, Isten Fiában, aki értünk meghalt és feltámadott. Ez a mi reménységünk is, hogy vele együtt támadunk fel és az Ő országába eljutunk. Kötelez bennünket a szeretet parancsa Isten és a felebarát iránt is. Fájdalommal érezzük át a különbségek történelmi terheit. De halljuk Urunk szavát: »Mindnyájan egyek legyenek« (Jn 17,11)."

A nyilatkozat a továbbiakban leszögezi, hogy kívánatosnak tartják a Miatyánk és a Hitvallás azonos magyar nyelvű szövegének elkészítését. Ebből a célból bizottságot fognak létesíteni. További feladaként tűzték ki az ökumenikus bibliafordítás ügyével való foglalkozást. Fontolóra vették egy országos ökumenikus találkozó tervét is. A következő megbeszélésre Esztergomban kerül sor. **M. K.**

FRANK MIKLÓS:

Nem csalás? - Nem ámítás?

AVAGY: HOGYAN DÖNTI EL AZ EGYHÁZ A MÁRIA-JELENÉSEK VALÓDISÁGÁT

Az elmúlt években egyre nagyobb port vert fel a boszniai Medjugorje faluban nap-mint-nap lezajló állítólagos Mária jelenések híre. Az ÉLETÜNK az elmúlt évben, három számában, oldalas cikkekben foglalkozott az ott folyó eseményekkel, a vitákkal, melyeket ezek kiváltottak, és nem utolsó sorban az egyházi és állami hatóságok részéről támasztott nehézségekkel. Szó volt arról, hogy a helyi püspök milyen tartózkodó, sőt ellenséges magatartást tanúsít, hogy az általa, illetve a jugoszláviai püspöki kar által kinevezett bizottság nem jutott dűlőre a jelenések hitelességének elbírálása ügyében és, hogy most újabb vizsgálatok folynak.

A Vatikán ill. annak illetékes szervei hallgatásba burkolóznak: nyilvánvalóan meg akarják várni a kivizsgálással megbízottak szakvéleményét. Hogy ezeknek nincs könnyű dolguk, az nem kétséges: annakidején semmivel sem volt könnyebb feladat a Lourdes-i, vagy a Fatima-i jelenések valódiságának kivizsgálása.

Lássuk hát röviden, milyen kérdésekre kell a bizottságnak válaszolnia, és melyek azok a kritériumok, amelyek alapján az Egyház hitelesnek ismer el egy állítólagos jelenést.

Mindenekelőtt azonban jó a fogalmakat tisztázni.

Mi a jelenés?

Mi történik akkor, amikor valaki jelenést lát? A megjelenő személy, a maga konkrét, testi valóságában van-e jelen a jelenés helyén, vagy pedig Isten különleges módon hat a jelenést látó érzékszerveire, hogy pl. Máriát úgy látja, mintha az testi valóságában volna jelen? Az első feltételezést, gondolom, ki lehet zárni, mert a valódi testi fizikai jelenlét – legalábbis elvben – nemcsak a jelenéslátók, hanem minden jelenlévő számára érzékelhető, sőt fényképezőgéppel rögzíthető is kellene, hogy legyen. Márpedig az általunk ismert jelenéseknél annak optikai érzékelhetősége kizárólag a jelenéslátókra korlátozódik.

Fizikai vagy tudati jelenség?

Ha mármost feltételezzük, hogy a második eset áll fenn, akkor a jelenés a látnok belső, tudati világában folyik le. Ebben az esetben is két eset lehetséges: a jelenés képzelődés, hallucináció eredménye, vagyis nem felel meg neki semmiféle külső valóság vagy behatás, vagy pedig a jelenést objektív behatás idézte elő. Ebben az esetben a látott kép, személy, történés nem képzeleti szülemény, hanem egy a látnokon kívül álló ok által létrehozott benyomás.

Kiváltó okok

Ez az ok ismét kétféle lehet: természetes és természetfeletti. Természetes ok pl. izgatott, vagy beteges lelkiállapot, fizikai, vegyi vagy pszichikai ráhatás (ide tartoznak a hipnózis, vagy a parapszichológiai jelenségek is). Ha ki lehet zárni a természetes okokat, akkor – és csak akkor – lehet természetfeletti, tehát isteni behatást feltételezni és csak ebben az esetben beszélhetünk „jelenésről" a szó vallásos, teológiai értelmében.

Fehérmárvány Mária-szobor Medjugorjében

Vizsgálatok

Könnyen belátható, hogy annak megállapítása, valódi jelenésről van-e szó, vagy sem, rendkívül komplikált, komoly szaktudást igénylő procedúra, mely szakemberek – orvosok, pszichológusok, teológusok – bekapcsolását teszi szükségessé. Az ilyen vizsgálati eljárások éveket, néha évtizedeket vesznek igénybe. Pl. négy esztendeig tartott, míg a Lourdes-i püspök feladta tartózkodó magatartását és egyenesen 13 évig, míg az Egyház a Fatima-i jelenéseket természetfeletti jellegűnek fogadta el.

A hitelesség kritériumai

A jelenések valódiságának kivizsgálása ennélfogva párhuzamosan több síkon mozog. Az imént említett természettudományos, orvosi, pszichológiai vizsgálatok mellett a jelenések tartalma lesz elsősorban mérvadó: összhangban állnak-e a Szentírás, az Egyház tanításával? – Ezután pontosabban szemügyre kell venni a jelenést-látó s z e m é l y é t: nyíltságát, őszinteségét, vallásosságát, múltját, környezetét. A vizsgálatot végző szakemberek keresztkérdések tüze alá fogják, próbára teszik, megkísérlik ellentmondásokba keverni a látnokot, tüzetesen utánanéznek, milyen lelki fejlődésen ment át a jelenések óta, magatartása természetes-e vagy mesterkélt, viselkedése szerény, szeretetteljes-e vagy türelmetlen és öntelt. A vizsgálat ezután kiterjed a jelenések k ö r ü l m é n y e i r e és h a t á s á r a a környezetre: kísérik-e csodás jelenségek, gyógyulások, megtérések a jelenéseket, az emberek belső élete jó értelemben fejlődik-e, elmélyül-e, egyszóval: közelebb kerülnek-e Istenhez a jelenések által? Hiszen: „gyümölcseiről ismeritek meg a fát..."

Egyházi elismerés?

Ha mindezek a jelek és kritériumok a vizsgálat során pozitív elbírálást kapnak, akkor lehet csak szó arról, hogy az Egyház kijelenti: n e m l e h e t k i z á r n i a jelenések természetfeletti eredetét. Ami még távolról sem jelenti annak elismerését, hogy valódi jelenésekről van szó. Ennek megfelelően az Egyház s e n k i t s e k ö t e l e z arra, hogy a maga részéről elfogadja bármilyen jelenés természetfeletti jellegét. Ezt még Lourdes és Fatima esetében sem tette, jóllehet a két kegyhely az egyházi hatóságok teljes támogatását élvezi.

Medjugorje: igen, vagy nem?

Medjugorje esetében ezek a vizsgálatok folyamatban vannak, de még távolról sem fejeződtek be. A h i v a t a l o s E g y h á z álláspontja – a vizsgálatok befejezéséig – és ez még évekig eltarthat, változatlanul óvatos, sőt fékező lesz. Nem fogja pl. megengedni, sőt tiltja, hogy az Egyház nevében zarándoklatokat szervezzenek Medjugorjéba. Azt természetesen nem akadályozza meg, hogy hívők és papok is, m a g á n e m b e r k é n t odautazzanak, annál is inkább, mert a spontán zarándoklatok meg nem szűnő áradata ugyancsak érv lehet a jelenések eredeti mivolta mellett és mert az Egyház nem állhat útjában valódi vallásos megnyilatkozásoknak, amíg azok a hitéletet erősítik.

A jelenések értelme

Mindazonáltal – befejezésül – nem árt megjegyezni, hogy a keresztény hit Istennek a Szentírásban és a Szenthagyományban adott kinyilatkoztatásán alapszik. Az Egyház feladata ennek megőrzése és továbbadása, értelmezése és kifejtése. Aki a kereszténységben csak a rendkívülit keresi, akinek nem elég a hitvallás, és a hétköznapi kereszthordozás száraz kenyere, aki tehát csak a jelenések, csodák, jövendölések után futkos, az nem értette meg a kereszténység lényegét. A Mária jelenések é r t e l m e, hogy ráébresszenek a keresztény hit intenzív élésére, az imádság és engesztelés fontosságára és a szeretet gyakorlására s ezzel egy új, jobb, emberibb világ megvalósítására.

*

Aki erről a témáról részletesebben óhajt tájékozódni, annak figyelmét felhívjuk a JÉZUS AZ EGYHÁZ ANYJA című kis kötetre, amely néhány hónapja jelent meg a PRUGG VERLAG gondozásában. Megrendelhető a SZOLGÁLAT című folyóirat címén: Gerlgasse 10/3, A-1030 Wien.

Statisztika a pápáról

Mindenről készül statisztika. Hogy ez jó-e vagy sem, arról lehet vitatkozni. Mindenesetre tény, és ezt bizonyítja egy most megjelent összeállítás, amelyet a vatikáni rádió eddigi főszerkesztője, páter Felix Juan Cabases, spanyol jezsuita állított össze. Az atya az elmúlt évek során a Vatikáni Rádió számára gondosan jegyezte II. János Pál pápa utazásainak részletes adatait.

Ezekből kiderül, hogy a pápa 1978-tól mostanig pontosan 571.285 kilométert tett meg, ami megfelel a Föld és a Hold közötti távolság másfélszeresének. Az eddigi külföldi utazások száma 36, az Olaszországon belülieké 70. Ezenkívül a római egyházmegyében, melynek a pápa a püspöke és Castelgandolfóban, a pápák nyári székhelyén, összesen 341 lelkipásztori látogatást végzett. A felkeresett plébániák száma 129.

Ha összehasonlítjuk a napokat és órákat, melyeket II. János Pál a Vatikántól távol töltött, az 711 napot ad ki, vagyis 19 nap híján két évet. De utazásai által okozott távolléte csak 303 nap, vagyis összesen 10 hónap.

Péter Cabases személyes jellegű apróságokat is feljegyzett. Az ellene elkövetett merénylet következményeit a pápa láthatólag teljesen kiheverte. Egyik útján a vele utazó újságírók, akikkel a hosszú repülőutak során fesztelenül elbeszélgetett, megkérdezték, vajon nem érez-e már semmit, azt válaszolta: „Hát nem látszik rajtam, hogy jól érzem magam?" — Annyi bizonyos, hogy II. János Pál pápa az utazások hihetetlen strapáját — nem egyszer hat várost keres fel egy napon — a fáradtság látható jelei nélkül remekül bírja. Lengyel vatikáni munkatársai ezt annak tulajdonítják, hogy a Szentatya képes közbeközbe 10 percig aludni vagy legalábbis kikapcsolódni s e rövid idő alatt regenerálódni.

Utazásai során a pápa 1730 beszédet mondott. Kiváló nyelvtehetségét pápasága alatt tovább fejlesztette: ez alatt az idő alatt tanult meg spanyolul és portugálul és gyakorolta a helyes kiejtést hollandul, koreaiul és japánul. Páter Cabases a pápa utazásaiba nem számította bele magánjellegű kirándulásait, amikor a hegyekben járt vagy síelt és nem számította be több mint két hónapos betegségét.

II. János Pál pápa ezévi utazási tervei közt négy külföldi és négy olaszországi látogatás szerepel. Május 7 és 19 között a Szentatya Uruguayt, Paraguayt és Bolíviát, valamint Peru fővárosát, Limát látogatja meg, június 24 és 27 között Ausztriát keresi fel, szeptember 10 és 20 között Afrika déli országai vannak programon: Zimbabwe, Lesotho, Swazi-föld, Botswana és Mozambik. Végül október 8 és 10 között Strasbourgba utazik, ahol az Európai Parlament előtt beszél. Még egy egynapos külföldi utat kell megemlíteni: augusztus 13-án a pápa egy napra Fatimába, a híres portugál Mária-kegyhelyre zarándokol.

—k —s

Harangozó Ferenc 80 éves

Egy hosszú, Isten és a lelkek szolgálatában eltöltött élet mérföldkőhöz, a 80. év betöltéséhez vezetett. Harangozó Ferenc nevét, de munkásságát is ismeri a nyugati magyarság minden földrészen. Életét, szenvedéseit igazán csak a Teremtő ismeri — mi csak részleteiben. Íme az életútja fölvázolva: 1908. január 24-én születik Szentpéterfán — 11 gyermekes gazdálkodó családban. Szentpéterfán mindenki egy szívvel, de három nyelven élte a szentistváni állameszme útmutatását: „Szegény az egynyelvű nép". 1928-ban érettségizett. Innsbruckban tanul teológiát, ott is szentelik pappá 1934-ben és ott szerzi doktorátusát is 35-ben.

1936-37-ben Zalaegerszegen Mindszenty esperesplébános káplánja — erre az időre ma is szívesen emlékezik. Hittanár, majd papneveldei tanár lesz. Grősz érsek 42-ben a Muraközbe küldi. Itt, ebben a kényes, nem egyszer életveszélyes, partizánoktól zaklatott helyzetekben nyílt szívű fellépésével sok magyaron segít. 1945-ben a szombathelyi papi szeminárium helyettes igazgatója, sokakat megvéd — nyugatra is — útba irányít. 48-ban az utcán letartóztatják és a szovjet hadbíróság 25 évi kényszermunkára ítéli. Szibériában majdnem végez vele a tífusz. Hat és fél év után Magyarországra szabadul, de újabb börtön várja. 1956-ban szabadítják ki a forradalmárok és november 4-e után nyugatra menekül. Szabadföldön, Svájcban hittanár, 1960-ban átveszi a Kastl-i Magyar Gimnázium igazgatását 73-ig, nyugdíjaztatásáig. Nem vonul nyugdíjba, titkárként kíséri Mindszenty hercegprímást útjain a földkerekségen. 1977—86-ig az „Életünk" főszerkesztője.

Máriacellben az ő munkája nyomát őrzi a Mindszenty-sír, a Keresztúti kápolna, a Mindszenty-Múzeum. A Mindszenty-Alapítvány tanácsának tagja, a Mindszenty Emlékbizottság elnöke. Mattsee-ben emlékművet állíttat azon a helyen, ahol a Szentkoronát 1945-ben a koronaőrök elásták.

Gazdag életéhez szívből gratulálunk és kívánjuk, tartsa meg a Mindenható a vasmisén túlig kegyelmében! — FO —

A Magyar Gimnázium hírei

KASTLI OLTÁRKÉP

A menekülő Szentcsalád, a háttérben a kastli vár: ez a kép nem más, mint készülő új kápolnánk oltár-„képe", amelyet a fiúinternátus vezetője, Müller György tervezett, s amelynek kivitelezésében sok diák is segített. Munkájukért, lelkesedésükért itt is szeretnék köszönetet mondani. A „kép" szó különben azért került idézőjelbe, mert nem rajzról vagy festményről, hanem fából faragott triptichonról van szó.

Ez a kép 30 év iskolatörténetét öltözteti bibliai képbe: A magyar népviseletbe öltözött Szentcsalád azt a sok-sok magyar családot jelképezi, amelynek a második világháború után, de különösen 1956-ban és az utána következő esztendőkben, el kellett hagynia hazáját. Köztük sok fiatal, sok gyerek, akinek nemcsak új „haza", hanem új iskola, tanulási lehetőség is kellett, hogy megtalálja helyét ebben az „új világban". Végre, sokévi „barangolás" után, 1958-ban, az iskola Kastlban talált „menedékre". Az eltelt 30 év óta ennek a kis északbajor falunak a neve egybeforrott a Magyar Gimnázium nevével, s az egész világon a szabad magyar gondolkodás, a magas nívójú gimnáziumi oktatás jelképévé lett.

Az oltárkép hálánk kifejezése Kastl község és annak vezetősége iránt is, akiknek segítsége és megértése nélkül alig lehetett volna iskolánkból az, ami lett: az emigrációs magyarság fellegvára. Hogy egy ilyen kis falu számára, mint Kastl, amely ma is alig ezer lelket számlál, milyen nagy áldozatot jelenthetett egyszerre 250 „idegenajkú" fiatal befogadása, arra talán kevesen gondolnak.

Sajnos, a menekülésre kényszerülők száma ma sem csökkent. Nemcsak Magyarországról, hanem főleg Erdélyből, de más magyarlakta vidékről is, még ma is sok család hagyja el otthonát, s indul el „új hazát" keresni, és sok fiatal talál új otthont Kastlban. De gondoljunk arra is, hogy a világ minden táján hányan kényszerülnek ugyanerre a lépésre. A különböző menekülttáborok lakói ezt a szó szoros értelmében „kézzelfoghatóan" tapasztalják. És milyen könnyen ítéljük el a másikat, milyen könnyen fogunk rá helytelen szándékot, pedig a tamilnak, a perzsának, az albánnak, s ki tudja milyen nemzetiség tagjának ugyanúgy fájt elhagyni a hazáját, mint nekünk! A menekülő és Egyiptomban otthonra lelt Szentcsalád legyen figyelmeztetőnk, hogy megértéssel viseltessünk más népek bajai, gondjai iránt is! Abban a reményben kívánok — tanár- és nevelőtársaim, valamint az iskola minden alkalmazottjának és diákjának nevében is — minden szülőnek, jóbarátnak, jótevőnek boldog újesztendőt, hogy ez a kép minél előbb „emlékké" váljék.

Dr. Ritter Márton, igazgató

KASTLI SZÍNJÁTSZÓK PÁRIZSBAN ÉS BÉCSBEN

A *Katolikus Magyar Misszió* és *Molnár Ottó* meghívására a gimnázium színjátszó csoportja a svédországi turné után néhány nappal már Párizs utcáin sétálgatott és sikeresen előadta *Balassi Bálint: Szép Magyar Komédiáját* október 17-én. Mindnyájunknak felejthetetlen élményt jelentettek az emlékművek, a Szajna parti lépcsők, a *Montmartre*-i festők, a zajló életű, a nappali és éjszakai fényben ragyogó, Ady-nosztalgiájú őszi Párizs, *dr. Rhédey György* esti-Párizs bemutatója, a szívélyes fogadtatás, az előadás utáni vacsora és a másnapi szentmise utáni ebéd meleg hangulata és végül a vándorszínész-romantikájú összkomfortos iroda-szállás varázsa, amiért külön köszönet *Fehér László* építésznek. A többi vándorzenész mellett a *Sacre-Coeur*-nél elénekeltük az *„Egy francia dalt"* és a repertoár több magyar énekét. *Ritter atya* az előadás után diapozitíves ismertetőt tartott iskolánkról. Köszönjük, hogy egész úton megértő volt a „gyakorló" zenész-komédiás társaság iránt.

Két hét múlva, Bécsben lépett fel a csoport a Kultúrzentrumban az *Európa Klub meghívására.* Az előadás szervezéséért köszönettel tartozunk *Valentiny Géza* prelátus úrnak, — a Klub elnökének, aki a kényelmes szállást is biztosította nekünk, a klub vezetőinek és tagjainak az előadás támogatásáért, nem utolsó sorban *Varga Tünde szüleinek,* akik a szervezéshez és a szabadidőnk kitöltéséhez is nagymértékben hozzájárultak, valamint a *kedvesnővéreknek és a kórház konyhaszemélyzetének,* akik finom ételekkel és ízlésesen terített asztallal várták a hideg-szelű bécsi sétákról hazatérő komédiásokat. A régi kis busz ezúttali vezetőjének, *Szőcs Mihálynak* köszönjük, hogy elvitt minket és türelemmel viselte el a régi és az alakuló új ének-repertoárt. **Török Viola**

EGY MONDATBAN

● *A földalatti ukrán katolikus egyház* 1543 aláírással ellátott kérvényt juttatott el a Legfelső Szovjet Elnökséghez, kérve az ukrán-katolikus egyház törvényesítését.

● Az Egyesült Államokban a katolikus papjelöltek száma jelentősen *csökkent;* a múltévihez képest 9 %-kal.

● A budapesti rádió közölte, hogy a tankönyvpályázat egyik nagydíját a zsűri *dr. Csapó Kálmán Dániel* bencés szerzetesnek, a pannonhalmi bencés gimnázium tanárának ítélték oda gimnáziumi biológiai tankönyvéért.

● Alfrink holland bíboros, volt Utrecht-i érsek, aki fontos szerepet játszott a II. Vatikáni Zsinaton, december 17-én, 87 éves korában elhunyt.

A DOHÁNYZÁS KÁROSSÁGÁRÓL

Nyugat-Németországban millió és millió plakáton figyelmezteti az új szövetségi egészségügyi miniszter, Süssmuth Rita, különösen az asszonyokat: a dohányzás veszélyezteti az egészséget! — Nemcsak az aktív cigarettázás ártalmas, hanem a passzív is, a cigarettafüst belélegzésével. Világstatisztika szerint 2,5 millió ember hal meg évente nikotinmérgezés által. A 3 millió csecsemőt is a passzív dohányzókhoz kell számítani, akiknek az édesanyjuk cigarettázik. Ezek bebizonyítottan egészségileg sokkal hátrányosabb helyzetben vannak fejlődésük egész folyamán olyan gyerekekkel szemben, akiknek édesanyjuk nem cigarettázik.

Németországban a cigarettafogyasztás évi 22 milliárd márkát tesz ki. Ennek 40 %-át az automaták szolgáltatják. A cigaretta állami monopólium a legtöbb országban, ezért nehéz ellene a küzdelem.

*

Az utóbbi években megjelent munkák közül a rovásírás iránt érdeklődőknek *Forrai Sándor:* „Küskarácsonytól sülvester estig" címmel, — „Egy botra rótt középkori székely kalendárium és egyéb rovásírásos emlékeink" alcímmel megjelent könyvet ajánlhatjuk. (Múzsák Közművelődési Kiadó, Budapest 1983). Valamennyi magyar rovásírásos emlékünk teljes szövege és megfejtése benne van.

Cserkészélet

TÉLI TÁBOR — HÓ NÉLKÜL

Immár tizenhatodszor került megrendezésre a Magyar Cserkészszövetség Európai Kerületének szervezésében a téli tábor. Ez évben az erdélyi Hargitáról kapta nevét és ismét a tiroli Achenkirchben tartották, a tóparti ifjúsági szállóban. A mintegy 180 cserkészlány és fiú cseppet sem zavartatta magát attól, hogy még 2600 méter magasságban sem találtak síelésre alkalmas havat. Vidámságuk, töretlen jókedvük mindennap talált más foglalkozást. A csodálatos tiroli táj is szinte csalogatta a kirándulókat, a tábor programtörzse pedig változatos esti foglalkozásokról gondoskodott. Bár Kölley Gyurkabá naponta jósolt biztos havazást, a hó csak nem akart szótfogadni. Egyszer azért sikerült síelniük a cserkészeknek, amikor autóbusszal elvitték őket a 80 km-re fekvő Kitzbühelbe.

Az ünnepek alkalmat adtak egy kis komolyabb gondolkodásra, elmélyülésre. A közelben tanyázó cserkészszülőkkel közösen tartott évvégi hálaadás ismét ökumenikus istentisztelet formájában került megrendezésre. Utána tábortűzi mókákkal várták az új esztendőt. Éjfél előtt fáklyákkal álltak fel a cserkészek zászlólevonásra, miközben a római Szent Péter dóm harangjainak hangjait visszhangozták a környező hegyek. A Szózat meghallgatása után Gyurkabá köszöntő szavai búcsúztatták az óévet és tekintettek a jövő felé. Az újesztendőt káprázatos tűzijátékkal, kölcsönös jókívánságokkal kezdték a cserkészek.

A tábor ismét megmutatta, hogy a fiatal, már külföldön született cserkészvezetők mennyire lelkesen és öntevékenyen végzik feladatukat és mennyire számítani lehet áldozatos munkájukra. Számtalan kezdeményezés, ötlet származott tőlük, és ezek megvalósítását is jól megoldották. — Külön említésre méltó, hogy a felnőtt cserkészvezetők és szülők megánkezdeményezés vagy együttes összefogás keretében milyen sokan siettek az erdélyi menekültek, főleg a gyermekek segítségére.

Gratulálunk a cserkészvezetőknek a sikeres rendezéshez és kívánunk nekik a továbbiakban is JÓ MUNKÁT!

Dörmöghy

Két levél Gyurkabának

Nagyon örülök, hogy itt Magyarországon is elolvashattam a könyvedet („Értetek és miattatok") bátyámmal, Balázzsal. A cserkészetet idáig is nagyon nagyra tartottam, de most jöttem csak rá, milyen keveset tudtam róla. Életemben két olyan élményem volt máig, amit soha sem fogok tudni elfelejteni. Az egyik egy családi út: 86 nyarán Görögországban nyaraltunk és ebbe az országba én régóta szerelmes vagyok. A másik hatalmas élményem viszont az, hogy közeli kapcsolatba kerülhettem a cserkészettel. Soha nem fogjuk elfelejteni Balázzsal, mikor 84 szilveszterén a téli táborban álltunk a tó partján a tábortűz körül, kezünkben fáklyával és énekeltük a Himnuszt. Közben mindenhonnan lőtték fel a tűzijáték rakétáit. A Himnusz valami egészen más volt, mint amit idáig megszoktunk . . . A táborban a fiatalok és öregek áhítattal énekelték és tiszta szívből. Kivételes alkalom volt. Ünnep!

És az is meg fog maradni bennünk örökké, mikor nyáron elmentünk az európai körútra (84-ben). Sok táborban voltunk, jártunk már külföldön is, mentünk kirándulni barátokkal, de ilyen hangulat még sehol sem alakult ki. Hogy elcsodálkoztak a postán, mikor karácsony előtt vagy húsz képeslapot küldtünk el a világ minden tájára. Arról pedig, hogy 85 nyarán résztvehettem a jubileumi körúton és találkozhattunk a pápával — arról már nem is tudok mit mondani. Azt hiszem, még mindig nem tudtam teljesen elhinni. Szegény Balázs azóta is fájlalja, hogy nem tudott ott lenni. Mivel ő akkor katonáskodott . . .

Mégegysz nagyon köszönjük a könyvet. Boldogok vagyunk, hogy mindabból, amit életedben tapasztalhattál, átadtál nekünk . . .

Dóri és Balázs

*

Stuttgarti rokonaimtól írom ezt a pár sort. Egy mai napig cserkész szellemben élő pesti építészmérnök vagyok. Figyelemmel kísérem — ahogy lehetőségem van rá — a hazánktól távol élő cserkésztársaim életét. Otthon igyekszem a mai gyerekeknek átadni azt a sok szépet és jót, amit én a mozgalomtól kaptam. Gyűjtöm a cserkész tárgyi emlékeket. Van egy kis illegális csapatom, kb. 20 fő, 14—17 évesek, fiúk és lányok. Táborokat szervezek részükre télennyáron és próbálom őket az egészséges életre nevelni. Bizony erre ma nagy szükség van.

Kérem Gyurkabát, hogy segítse munkámat azzal, hogy könyvéből egy példányt elküld rokonaim címére utánvéttel. Nagyon sokat hallottunk az „Értetek és miattatok" c. könyvről. Nagy öröm lenne számunkra, ha elolvashatnánk.

Stuttgart, 1987. dec. 14. Jó munkát!

S . . . István (Budapest)

Hírek — események

Feodoszij orosz orthodox püspök, egy szamizdat folyóiratban közzétette az október 20-án Gorbacsov főtitkárhoz intézett levelét, amelyben azt kérte, hogy a Kiev-i „Rusz" kereszténnyé válása 1000. évfordulója alkalmából állítsák vissza a 11, századbeli Pecserszkijkolostort, melyet a szovjet hatóságok 1961-ben bezártak. — Ez az első eset, hogy egy orosz orthodox püspök nyíltan kritizálta a szovjet rendszer túlkapásait.

A Mexikó-város közelében lévő *Guadelupe-i kegyhely* világviszonylatban is a legjelentősebbek közé tartozik. Évente mintegy 12 millió zarándok keresi fel. A kegyhely története a latin-amerikai kereszténység kezdeteire megy vissza. A legenda szerint a Szűzanya megjelent egy *Juan Diego* nevű mexikói fiatalembernek, aki — amikor a püspök jelet kért a jelenés valódiságának bizonyítékaként — a jelenés kétezer méter magas kopár hegyén *egy csokorra való rózsát szedett* és ezt mutatta be a püspöknek.

Mexikói útja során II. János Pál pápa is meglátogatta a kegyképet, amely egy *sötétbőrű fiatal Madonnát* ábrázol.

Az indiai „Newstime" című napilap szerint egy Reagen John nevű férfi különleges levelet intézett a pápához: a levél hossza 2.400 méter és súlya közel 100 kg. A levél témája a béke a világban. A szerző, aki az indiai Kerala tartományban él, három és fél évig dolgozott rajta. Egyetlen probléma: hogyan jut el ez a levél a címzetthez, Rómába?

Az élet könyvéből

AUSZTRIA

Bécs: Keresztelés: Bedő Barbara Stella, Bedő Imre és Hajas Valéria leánya január 3-án részesült a szent keresztségben.

Gyémántlakodalom: Hauk Sándor és felesége **Viktória,** 1987 novemberében ünnepelték gyémántlakodalmukat Halásziban. Továbbra is Isten áldását kérjük házasságukra.

Linz: November 15-én eskették **Debreczeni Bélát** és **Makkai Erzsébetet** a Magyar Otthon kápolnájában. Ugyanott **keresztelték Debreczeni Bélát, Pétert** és **Erzsébetet.**

Halottaink: Elhunyt **Török Mihály** honfitársunk 45 éves korában. — Meghalt **Karl Péter** idős honfitársunk. Az Életünknek mindvégig hűséges olvasója volt. — Meghalt **Kovács Ernő** alezredes, 97. életévében.

BELGIUM

A keresztségben részesültek: B. Nagy Emőke Gyöngyvér Flavia, Nagy János és Tajnai Mária harmadik leánya Jambesben. — **Cimino Sophie,** Cimino Calogero és Forgács Zsuzsi leánya St. Nicolasban. — **Gerards Roel,** Gerards Luc és Világosskő Magda második fia Herk de Stadban. Szüleik és mindnyájunk segítségével növekedjenek ifjú keresztényekké.

Elhunytak az Urban: Szűcs Julianna, 58. életévében Vottemban. — **Bárány Józsefné,** 91 évesen Eisdenben. — **Tóth Margit, özv. Izsvák Józsefné** és **özv. Vida Ferencné,** 78 évesen Genkben. — **Szűcs László,** 64 éves korában Farciennesben. — **Sipos Lajos,** 62 évesen Rocheforben.

Legyenek boldogok Nálad Urunk az örökkévalóságban.

FRANCIAORSZÁG

Lyon: Keresztelők: Clement Kristóf, Jean-Pierre és Farkas Terézia fia, Echirolles. — **Scandolin Aurélien,** René és Kiss Magdolna fia, St. Savin. — **Kis: Florián,** Montceau. — **Havasi Amandine,** Montpellier. — **Ujvári Leonard,** Espondeilhan.

Lyon: Esküvők: Maurer Michel és **Tanaka Midori,** Isle-sur-Sergue. — **Takács Judit** és **Mineconi Daniel,** Echirolles. — **Horváth László** és **Carton Marie-Louise,** Grenoble. — **Major Róbert** és **Careda Danielle,** Vaulx-en-Velin.

Az örök hazába költöztek: Kálmán Lajosné szül. **Schimmer Anna,** 89 éves, Annecy. — **Bojtor Sándor,** 60 éves, Marseille. **Dusa József,** 78 éves, Marvéjols. — **Németh Péterné** szül. **Dancsecs Mária,** 79 éves, Champagnol. — **Bglutz Norbert nővér,** 75 éves, Bonlieu. **Barsy Berta,** sioni nővér, 85 éves, Gemonos. — **Eigard Irén,** 76 éves, Fréjus. — **Csizi Sándor,** 64 éves, Echirolles. — **Orosz Józsefné** szül. **Tóth Anna,** 73 éves, Bron. — RIP.

HOLLANDIA

A keresztség szentségében részesültek: Danielle Maria Stephanie, Palotás Ferenc és Marcus Willie kislánya, 1987. december 13-án. — **Tibor Johannes Antonius,** Hargitai Pál és Bijnen Antonia kisfia, 1987. december 27-én.

Az örök hazába költöztek: Hargitai Pálné szül. **Major Ida,** 82 éves korában, 1987. október 22-én. Temetése október 24-én volt Lindhovenben. — **Molnár Tamás,** 53 éves korában. 1987. október 28-án volt a temetése Heerlenben. — **Hanzné** szül. **Nagy Julianna,** 73 éves korában váratlanul költözött el közülünk. Temetése 1987. december 22-én volt De Meernben.

NÉMETORSZÁG

München: 1987-ben a keresztség szentségében részesültek missziónkon: Schilling Tamás József, április 5-én. — **Gál Attila Csaba,** május 31-én. — **Lejko Adrienne Katalin,** június 17-én. — **Éri Susanne,** június 21-én. — **Rauch Thomas Imre Herbert,** június 28-án. — **Csintalan Gregori,** július 18-án. — **Kovács Evelyn Nicole,** július 26-án. — **Raab Marie Christine,** július 31-en. — **Bakó Veronika,** augusztus 26-án. — **Polonyi Christian Ákos,** nov. 15-én.

Halottaink: Gyuri József, 65 éves korában, november 16-án elhunyt. Született 1922. április 5-én, Budapesten. Gyászolja felesége. — **Péterfy Pál,** elhunyt december 3-án, 91 éves korában. Nyugodjanak békében és az örök világosság fényeskedjen nekik.

OLASZORSZÁG

Keresztelések: Milánó: október 11-én keresztelték **Dianát,** Dr. Tieghi Albano és Dikácz Mária második gyermekét. — **Róma:** október 18-án keresztelték **Gabrielát,** Fornia Marcello és Erdősi Ildikó első gyermekét. — **Padova:** október 18-án keresztelték **Elisát,** Di Giulio Aldo és Gömöry Judit első gyermekét. — **Milánó:** december 26-án keresztelték **Chiarát,** Crivelli Raffaello és Zsigmond Ágnes második gyermekét. — Isten éltesse a gyermekeket és szüleiket!

Házasság: Róma: Október 19-én a vatikáni Szent Anna plébánia-templomban megáldották **Bonis György** és **Gyetvai Anna** házasságát.

Halottaink: Catania: November 9-én, 86 éves korában meghalt **özv. Costanzo Edelbertoné** szül. **Grólik Erzsébet.** — **Róma:** Június 16-án, 78 éves korában elhunyt **Dr. Du Marteau Giovanni,** Tantó Zsuzsanna férje. — Nyugodjanak békében!

Müncheni magyarok karácsonya

1987. december 19-én, 18 órai kezdettel családias ünnepség színhelye volt a St. Wolfgang Caritas Központ, a *Magyar Katolikus Egyházközség* rendezésében. A Misszió leány és fiú cserkészcsapata a vallásos hagyományokból válogatta műsorát, templomi kórusa pedig karácsonyi énekekkel emelte az ünnep hangulatát.

Már órákkal a kezdés előtt szorgos kezek díszítették a hatalmas fenyőfát, a színfalak mögött izgatottan készülődtek fellépésre a gyerekek. Lassan megtelt a terem, elcsitult a zaj, és a fenyőfa mellett felsorakozó énekkar megnyitotta a műsort „Szűlte a Szűz Szent Fiát" c. kórusművel. Dr. Cserháti Ferenc plébános üdvözölte a megjelenteket, majd *Kölley György* ifjúsági lelkész ünnepi szentbeszédében felhívta a figyelmet karácsony lényegére: a betlehemi kisdeddel Isten megváltó szeretete jött a Földre.

Bárdos Lajos: Karácsonyi bölcsődala és rövid bevezető után cserkészavatás következett. Ezután egymást követve léptek színpadra először a *Farkas őrs* „Zalamegyei lucázás"-sal, majd a *Csodabogyó- és Oroszlán őrs* „Ugocsa-királyházi betlehemes" játékkal, a *kiscserkészek* vidám köszöntőikkel, végül a *Kaktusz őrs* „Törökbecsei Három Királyok"-kal zárta a jól előkészített, színvonalas műsort.

Dr. Cserháti Ferenc plébános záró szavai után a kórus és a közönség együtt énekelte ősi karácsonyi énekeinket, miközben a rendezők az összes jelenlévő gyermekeket ajándékcsomaggal lepték meg.

A müncheni magyarok karácsonyi ünnepsége a Himnusszal ért véget, melynek hangulata még sokáig elkísérte a résztvevőket.

Farkas Júlia

Olvasói levél

Magyarországról írják:

December 8-a van ma, a mi középiskolás korunkban nagy ünnep volt, a Szeplőtelen fogantatás ünnepe, ma szürke hétköznap. Éveken keresztül még beszélni sem volt szabad az egyes napok névadó szentjeiről és az ünnepekről a templomon kívül. Most változott a helyzet. Hogy-hogy nem, reggel ezzel kezdi a rádió. A mi generációnk kibaló félben van. A 40—50 éveseknek pedig már csak igen kis százaléka kapott a hitre alapozott erkölcsi nevelést. Beszéltek szocialista erkölcsről, amelynek mibenlétét nem tudták megmondani és ezért elfogadtatni sem tudták.

Eredménye: csak Budapesten 30 ezer veszélyeztetett gyermek van, akiknek minden esélyük megvan, hogy bűnözőkké váljanak. A gazdasági helyzet romlásával együtt nő a bűnözés, a lopások, rablások, betörések száma. Beszéltek szocialista emberről, akit majd a párt kinevel. Aztán 40 év elteltével kisült, hogy csak ember van a maga jó és rossz tulajdonságaival felruházva. „Tiétek a gyár" volt a jelszó és a munkásai, de még inkább a kinevezett szakképzetlen vezetői prédálták el a gyár, az üzem, a vállalat vagyonát. Így most nap-nap után olvassuk az újságban, hogy szanálják a GANZ-MÁVAG-ot, az ózdi kohászati műveket leépítik, milliárdos tartozása van a Mecseki, Tatabányai szénbányáknak, szanálják a Láng gépgyárat és küldik el a dolgozóit . . .

Az emberek, hogy eddigi életszínvonalukat tartani tudják, jóval többet dolgoznak, mint korábban. Így a túlhajszolt életvitel miatt nő rohamosan a szívinfarktusok és egyéb betegségek száma, különösen a 30—50 évesek között. A nyugdíjasok 35 %-ának a létminimum körül, vagy alatta van a nyugdíja. Az infláció kb. 15 %, az évi nyugdíj növekedés pedig 2%. Hát így élünk mi Pannoniában.

(Aláírás)

*

EGY MISSZIÓS ATYA LEVELÉBŐL

(A liègei magyar katolikus értesítőből)

Egyre jobban kezdem megérteni, hogy mennyire igazuk volt a régi rómaiaknak, amikor bölcsességüket így foglalták közmondásba: „Inter arma silent musae". A harc közben hallgatnak a múzsák. Én szeretek olvasni is, meg írni is, de ehhez szükség van egy bizonyos nyugalomra. A harcban itt nincs hiány. A rám bízott törzsek egy része az év eleje óta hadi lábon áll. Itt a törzsek közötti gyakori háborúzásnak már többezer éves hagyománya van. Tetszik vagy nem tetszik, be kell ismernem, hogy ez a hagyomány megnehezíti a lelkipásztori munkát . . .

Köszönöm kedves leveledet az örömhírrel . . . megkaptam az ezer dolláros csekket és megérkezett a „Périodique" legújabb száma. Mindenkinek ezer hála és köszönet és én is mindenkit sok-sok szeretettel köszöntök.

Két hónappal ezelőtt az egyik szomszédom haza ment Dél-Amerikába, Paraguayba pihenni. Tavaly azért kerültem Ulgába, hogy egy másik szabadságra utazott dél-amerikait helyettesítsek. Most helyettesítenem kell a paraguayi szomszédomat is. A munkát megosztottuk egy másik szomszéddal, aki Koibuga gondját viselte. Én átköltöztem Togobába, de az Ulgához tartozó terület felét továbbra is látogatom. A rámbízott új területen van két olyan külállomás, ahol nemcsak hegymászónak kell lennem, hanem kezdő alpinistának is.

Ma egy kissé nyugodtabb napom volt. Így jutottam a levíráshoz . . . Missziós munkámban bátorít és erősít, hogy imátokkal, anyagi áldozataitokkal és kedves soraitokkal mellettem álltok . . .

P. Pálinkás István, (Togoba)

ŐRSÉGVÁLTÁS A PÁZMÁNEUMBAN

A bécsi Pazmaneum rektora, dr. Gianone Egon prelátus nyugalomba vonult. Ezzel ennek a történelmi múltú intézménynek egy csaknem félévszázados nehéz korszaka zárult le, mely alatt nagyrészt Gianone Egon neve fémjelezte a Pázmány Péter alapította ősi magyar egyházi kultúrintézetet. Még 1940-ben került a Pazmaneumba, mint annak vicerektora és 1971-ben, Lepold kanonok halála után, König bíboros, bécsi érsek bízta meg rektori címmel a Pazmaneum vezetésével.

Utódául, — mint már annak idején hírül adtuk — Groër bécsi érsek dr. Liptay György plébánost nevezte ki.

Cs. O.

† MAGYARY GYULA

1901 — 1988

Kedden, január 19-én, hosszú betegség után, 87 éves korában elhunyt dr. Magyary Gyula, apostoli protonotárius. Szolnokon született, 1901. október 12-én. Az esztergomi egyházmegye papjává 1929. április 13-án szentelték Innsbruckban, ahol teológiai tanulmányait végezte. De a teológiai doktorátus mellett filozófiából, általános és kánonjogból, valamint politikai tudományokból is szerzett doktorátust. Papi pályafutása 1924-ben Szentendrén kezdődött, ahol káplán volt, 1925-ben Budapestre került mint hittanár, majd 1929-ben Bécsbe küldték a Pázmáneum vicerektoraként. Ezt a hivatalát 1940-ig látta el. 1943-ban a római Propaganda Fide missziós egyetem egyházjogi tanszékére kapott kinevezést. Ezt a feladatát 1971-ben történt nyugdíjazásáig töltötte be és későbbi püspököket, bíborosokat oktatott egyházjogra, pl. a Pápai Keleti Kongregáció jelenlegi prefektusát, Lourdusamy bíborost. Magyary Gyula a Római Rota-törvényszék ügyvédje, a Szent Péter bazilika tb. kanonokja és a Máltai Lovagrend fogadalmas tagja is volt. Január 22-én temették a római Szent István zarándokház kápolnájából. A szertartást Kada Lajos érsek, a Pápai Szentségi Kongregáció titkára végezte.

Apróhirdetések

Ki ismerte Woldrich Józsefet? Született 1900-ban, r. kat., 1946-ig Budafokon, illetve Nagytétényben élt. Szíves választ „Származás" jeligére a kiadóba kérek.

Prof. Dr. Dr. Szirmai Endre orvosprofesszor és neje fiatalabb leányát, **dr. med. Szirmai Almai Andreát,** 1987 decemberében orvosdoktorrá avatták.

Gondoskodás, hűség, szeretet vesz majd körül, ha elfogadsz 12 éves leányommal együtt. Válaszokat „ ? ? ? ? ?" jeligére a kiadóba kérek.

40 éves, 158 cm magas (50 kg) barna, csinosnak mondott pedagógusnő, biológus, (németül jól beszél) férjhez menne korban hozzáillő férfihez. Válaszokat „Budapest" jeligére a kiadóba kérek.

Hamburgban élő, 27 éves, független mérnöknő vagyok. Keresem olyan férfi ismeretségét házasság céljából, aki méltó társam tudna lenni. Válaszokat „Kosmopolita" jeligére a kiadóba kérek.

Ki egészítené ki csonka családunkat? Ruhr-vidéken élő, 40 éves technikus vagyok, két gyermekem (6 és 8) számára (meg)szeret(het)ő édesanyát, magamnak intelligens, vallásos életet és rendes körülmények között élő, nemdohányzó feleséget keresek szentségi házasság céljából. Fényképes leveleket „Istenhit" jeligére a kiadóba várok.

Kedves, szerény, 50 év körüli, józangondolkodású hölgy ismeretségét keresi, anyagiakban rendezetten élő nyugati állampolgárságú özvegy ember. Válaszokat „Szeretet" jeligére a kiadóba kérek.

Németországban élő, csinos, 44 éves 160 cm magas, szimpatikus, független hölgy megismerkedne korban hozzáillő, józanéletű és hasonlóan Stuttgart környékén élő férfival. Csak komoly szándékú férfiak levelét várom „Boldogság" jeligére a kiadóba.

Mély érzésű, csinos, Budapesten élő orvosnő keres egy (nyugati országban élő) intelligens, szeretni tudó, lelkiekben gazdag diplomás férfit (40—48 éves kor között), akivel életre szóló, meleg kapcsolat kialakítására lenne remény. „Szerelmi házasság" jeligére a kiadóba.

Budapesten élő, 44 éves főorvosnő (9 éves fiával) keres korban hozzáillő diplomás férjet, házasság céljából. „Szeretet" jeligére a kiadóba.

Feltűnően csinos, 24 éves, budapesti kozmetikuslány keres egy nyugati országban élő, korban hozzáillő, független, diplomás férjet, családalapítás céljából. „Szerelem" jeligére a kiadóba.

Budapesten élő, több nyelven beszélő irodalmár (nő) keres egy (nyugati országban élő) lelkiekben gazdag, intelligens diplomás férfit, házasság céljából (48—60 éves kor között). „Empatia" jeligére a kiadóba.

BÉLYEGGYŰJTŐK!
Minden magyar bélyeget
hiányjegyzék alapján szállítunk!
— Kérje ajánlatunkat! —
Specialitások: Levelek - Ritkaságok - Zeppelinrepülések - Tévnyomatok - Különlegességek állandó vétele és eladása.
Kérje díjtalan készletjegyzékünket.
Postacím: **TAL AG Abt. Philatelie Postfach 631, CH-9001 St. Gallen**

● FIGYELEM! ●

Románia nem engedi be a Quelle és a Palatinus cég csomagjait. A cégek szerződésszegés miatt óvást emeltek, a tárgyalások folynak. Egyházi személyeknek Magyarországon keresztül tudunk csomagot juttatni Romániába, amelyről el tudunk számolni. Magányosok csomagjainak megérkezése — hírek szerint — kétséges.

Mihelyt ismét lehet csomagot küldeni, értesítjük olvasóinkat!

Az adminisztrációs hivatal

A RÓMAI ZARÁNDOKLAT
(előre láthatólag október 3—8-ig) alkalmával a négy főbazilikában lesznek ünnepi szentmisék. Részletes programot márciusi számunkban közlünk.

Rupp László hites törvényszéki fordító, vállal fordításokat magyarról németre és németről magyarra. 8000 München 1, Postfach 162. Telefon: (0 89) 53 02 35.

Ausztriában élő, 52 éves magyar nő, 156 cm magas, komoly, egyedülálló, osztrák állampolgár, rendezett anyagiakkal szeretne megismerkedni korban hozzáillő, hasonló tulajdonsággal rendelkező férfival, aki nem iszik; házasság céljából. Válaszokat „Nyugodt élet" jeligére a kiadóba.

MAGYAR HENTESÁRÚ!

Jóminőségű árúinkat mindenhol ismerik!

RENDELJEN ÖN IS! HAZAI ÍZEK!

Friss töpörtyű	1 kg	16.—
Friss kolbász	1 kg	15.—
Füstölt kolbász	1 kg	18.—
Száraz kolbász	1 kg	20.—
Ha elégedett, mondja el barátainak!		
Orig. Pick-szalámi	1 kg	32.—
Orig. "Szegedi" paprikás szalámi		32.—
Finom "Debreceni"	1 kg	18.—
Paprikás "Puszta" szalámi	1 kg	18.—
Krakaui paprikával v. nélküle	1 kg	12.—
Fokhagymás sonkaszalámi	1 kg	18.—
Sonkaszalámi Pol. Árt. 90 % sovány		22.—
Füstölt disznósajt paprikával	1 kg	12.—

Üzemünkben szeretettel várjuk!

Próbavásárlásnál 10 % árengedmény!

Szállítunk utánvéttel vagy számlára.

VIKTOR PÁL hentes-mester
7063 Welzheim, Lerchenstr. 29
Telefon (éjjel-nappal): **(071 82) 67 36**

● HIRDETŐINK FIGYELMÉBE ●
Hirdetéseket csak a hirdetési díj befizetése után tudunk közölni!

„TÉTÉNY" Ungarische Spezialitäten
— Inh.: O. Bayer —
Kreitmayrstr. 26 - 8000 München 2
Telefon: (0 89) 1 29 6393 és 4 30 44 98

● **NYITVATARTÁSI IDŐ:** ●
csütörtökön, pénteken 8.30—18.00 óráig szombaton 9.00—13.00 óráig.

Somlói juhfark		8.90
Balatoni olaszrizling	1 liter	5.70
Balatoni kékfrankos	1 liter	5.70
Debrő hárslevelű		6.80
Badacsonyi kéknyelű		7.20
Badacsonyi szürkebarát		7.30
Soproni kékfrankos		6.80
Villányi burgundi		7.30
Csopaki rizling		6.80
Zöldszilváni		7.30
Tokaji aszú 4 puttonyos		14.50
Tokaji aszú 3 puttonyos		12.50
Tokaji szamorodni		10.50
Vilmos körtepálinka		24.50
Kecskeméti barackpálinka		27.—
Cseresznyepálinka		24.50
Kosher szilvapálinka		32.—
Beverage Bitters (Unicum)	0.5 liter	16.—
Pick szalámi	1 kg	27.—
Csabai	1 kg	25.—
Gyulai	1 kg	23.—
Házi kolbász	1 kg	19.—
Disznósajt	1 kg	12.50
Véres- májas hurka	1 kg	12.50
Tarhonya, kockatészta	½ kg	3.80
Paprika káposztával	0.7 liter	4.90
Paprika káposztával	2 liter	10.50

Apróhirdetések

Elcserélném, vagy eladnám budapesti Pasarét melletti családi házam (villa) 170 négyszögöl kerttel. Öröklakás is és minden megoldás érdekel. „Panoráma" jeligére, vagy telefon: (024 21) 50 12 98.

Jó megjelenésű, fiatalos, filigrán holland, német nyelvet beszélő vallásos, házias budapesti értelmiségi asszony, kerek 70-es értelmiségi, korrekt férjet, aki kedves társ tudna lenni. „Harmonia" jeligére.

Münchenben élő, 19 éves, jogosítványnyal rendelkező villanyszerelő bármilyen jellegű munkát elvállal. Válaszokat „Petra" jeligére a kiadóba kér.

Halász Előd: német—magyar, magyar—német, I—II. kötetei kaphatók. Érdeklődők: „Megéri" jeligére a kiadóba.

Hazatelepülőknek eladó Budapesten a belváros szívében 3 szobás, hallos, 100 m²-es luxus öröklakás 3,5 millió forintért.

Nagy szótárak: német-magyar, magyar-német, Halász E., I. és II. kötet, kaphatók ismét **leszállított áron!** 70.— DM. A két kötet, 4.500 oldal. **Magányosok Klubja** kér új jelentkezőket. Lásd az Életünk 1987 decemberi számában közölteket! Fentiekről részletesen tájékoztatja: **KUBINYI,** Hillscheider Weg 12, D-5000 Köln 91, ☎ 02 21 / 8 30 13 96

HÁZI DISZNÓTOROS.
IGAZI MAGYAROS ÍZEK!

		DM
1 kg	sütnivaló kolbász	16.—
1 kg	májas-rizses hurka	12.—
1 kg	véres-rizses hurka	12.—
1 kg	füstölt kolbász	17.—
1 kg	disznósajt	14.—
1 kg	húsos abált szalonna	12.—
1 kg	füstölt csülök	9.—

Szállítás postán, utánvéttel.
5 kg feletti csomagok portómentesek!
Csomagküldés csak a téli időszakban!
B. SCHMALL Import-Export,
Lübecker Str. 17, 5000 Köln 40,
Telefon: (022 34) 7 46 08

VIDEO — FÉNYKÉPEZŐGÉPEK
FOTOMUNKÁK — PASSFOTO
FOTO DOBOS
Rindermarkt 16
8000 München 2 - Telefon (0 89) 26 51 12

Fejős Ottó: **MEGKÖVESEDTEK** (1984) és **ÁTTETSZŐ FÉNY** (1986) című verses kötetei kaphatók az Életünk kiadóhivatalában, kötetenként 21.— DM árban.

„INSTITUT MADELEINE"

Ön talán nem magányos, de ismerősei között bizonyára akad, aki az. Kérjük, adja át címünket bizalommal! Társkeresés, házasság — teljes diszkrécióval. — Kérje díjtalan tájékoztatónkat! Wegenerstr. 6, D-8000 München 45. Telefon (0 89) 3 11 66 22

M. SZERDAY — Metropolitan Verlag

KÖNYV ÉS HANGLEMEZ	Sfr
Nyulászíné Straub Éva: Öt évszázad címerei (sok színes képpel)	170.—
Haász: Magyarország (nagy, színes képes album)	110.—
Az Operaház, (színes nagy album)	85.—
Malonyai: A magyar nép művészete 1—5 kötetig	1.290.—
Bodó Pál: Svájci villa, regény	20.—
Berkesi: Szélcsend	29.—
Benedek István: Csineva, történelmi regény, I., II., III., két kötetben	44.—
Aldrich: És lámpást adott az Úr; Száll a fehér madár	50.—
Gulácsy: Nagy Lajos király	57.—
Gulácsy: Fekete vőlegények	40.—

és még sok ezer könyv és hanglemez kapható. * Kérje katalógusunkat — postai válaszkupon ellenében megküldjük.
M. SZERDAY — Metropolitan Verlag
Teichweg 10, CH-4142 Münchenstein-Schw.
☎ 0661/46 59 02, külföldről: 0041/61 46 59 02

IKKA AJÁNDÉKSZOLGÁLAT MAGYARORSZÁGRA

Vámmentes ajándékautók: Gyors és megbízható elintézés!
Színes tévék, mosógépek, hűtőszekrények és ajándékcsomagok!

Vegye igénybe ajándékozó szolgáltatásainkat!

PÉNZÁTUTALÁSOK

Befizetések: MAGNUS GmbH „IKKA - Sonderkonto"
Bad Vilbeler Volksbank, Konto - Nr. 10 4419 324, BLZ 518 613 25

IKKA AJÁNDÉKSZOLGÁLAT — GENERAL AGENTUR — **MAGNUS G.M.B.H.** INTERNATIONALE REPRASENTANZ

MAGNUS GmbH
6000 FRANKFURT / M. 56
Im Feldchen 35
Telefon (061 01) 4 77 12
Telex: 4 18026 reise-d

FIGYELEM!
MAGYAR EGYEDÜLÁLLÓ HÖLGYEK ÉS URAK!

1988. június 17-én, 18-án és 19-én, **hétvégi magyar találkozót** rendezünk a frankfurti **Steigenberger Airport-hotelben.** Különböző színes programok: vacsora, tánc, városnézés, kiállítás, uszoda, szauna stb...
A találkozó költségei személyenként:
a) 190.— DM
2 x éjszaka az Airport hotelben, 2 x reggeli és 2 x vacsora.
b) 70.— DM
2 x vacsora szállás nélkül.
A találkozóról bővebb információt a frankfurti (☎ (0 69) 61 21 66) illetve az Ön kerületében lévő magyar katolikus misszió és a református lelkészi hivatal ad.
A szervező bizottság.

Kiadóhivatalunknál kapható könyvek

Mindszenty József: Napi jegyzetek, 480 o., vászonk. $ 15.— DM 32.—
Mindszenty József: Hirdettem az Igét (1944—1975). — 300 oldal, vászonkötésben $ 10.— DM 20.—
Mindszenty Okmánytár: Mindszenty tanítása. 313 old. $ 8.— DM 15.—
Mindszenty Okmánytár: Mindszenty áldozata. 320 old. $ 8.— DM 15.—
Mindszenty József: Esztergom a Primások városa. 135 oldal. $ 8.— DM 15.—
Vecsey József: Emlékezés Mindszenty bíboros édesanyjára. 255 oldal. $ 8.— DM 15.—
Mindszenty Dokumentation: Ungarns Kirche im Kampf (II) 335 oldal. $ 8.— DM 15.—
Der Prozeß. Mindszenty Dokumente. (Dr. Vecsey) 400 oldal. $ 8.— DM 15.—
Közi Horváth József: Mindszenty bíboros, zsebkiadás. $ 4.— DM 6.—
Az irodalom világa. Irodalomelméleti alapvetés, 100-nál több versillusztrációval, kb. 300 oldal, vászon kötésben $ 10.— DM 20.—
Szállításnál + portóköltség.
Megrendelhető:
az „ÉLETÜNK" kiadóhivatalánál
Oberföhringer Straße 40
D-8000 München 81 W. Germany

HAZAI HENTESÁRÚ

		DM
1 kg	Kolbász, füstölt, száraz	18.—
1 kg	Kolbász, frissen füstölt	16.—
1 kg	Véreshurka rizsával	12.—
1 kg	Májashurka rizsával	12.—
1 kg	Disznósajt	14.80
1 kg	Tokaszalonna	10.80
1 kg	Húsos vastagszalonna	11.—
1 kg	Tepertő	16.—
1 kg	Füstölt borda	12.—
1 kg	Füstölt sonka	24.—

A szállítás utánvételes.
5 kilón felüli rendelésnél portómentes.
Külföldre nem szállítunk!
MICHAEL TAUBEL, Metzgermeister
Peter Rosegger Str. 3, 6710 Frankenthal/Pf.
Telefon: (062 33) 6 26 93

● **NEMZETŐR KÖNYVEK** ●

	DM
Gloria victis 1956—86, 3. kiadás, 156 oldal	20.—
Független Fórum — Szamizdat antológia, 336 oldal	35.—
Szolzsenyicin: Gulag szigetcsoport II 580 oldal	25.—
Makra Zoltán: Honvédelmi miniszterek szolgálatában	24.—
Teilhard de Chardin: Tudomány és Krisztus, 294 o., fele áron, portóval	12.—
— Az emberi energia, 250 oldal fele áron, portóval	12.—

(Mindkét könyv P. Rezek Román † OSB fordításában.)

Megrendelhető a könyv árának egyidejű beküldésével: Nemzetőr, Ferchenbachstr. 88, D-8000 München 50, BRD címen.

Csortos, Gózon, Tolnay...
MAGYAR FILMEK VIDEON!
Kérésre információt küldünk!
ADÁMFI VIDEO, ☎ (02 41) 17 33 55
Postfach 29, 5100 Aachen

ÉLETÜNK

Szerkesztőség és Kiadóhivatal
Oberföhringer Str. 40.
D-8000 München 81
Telefon: (0 89) 98 26 37 - 38
Felelős Kiadó:
a Magyar Kat. Főlelkészség.
Főszerkesztő: P. Szőke János.
Felelős szerkesztő:
Fejős Ottó.
*
Redaktion und Herausgeber:
die Ungarische Oberseelsorge,
Oberföhringer Str. 40
8000 München 81,
Telefon: (0 89) 98 26 37 - 38.
Chefredakteur: P. János Szőke.
Verantw. Redakteur:
Ottó Fejős.
Abonnement: DM 20.— pro Jahr und nach Übersee mit Luftpost DM 30—
ELŐFIZETÉS:
Az Életünket a helyi magyar lelkészek terjesztik, ők küldik szét és náluk is kell előfizetni!
Tengerentúlra, vagy ahol nincs magyar lelkész oda a kiadóhivatal küldi az újságot.
Előfizetési ár egy évre DM 20.— vagy ennek megfelelő valuta.
Tengerentúlra légipostával DM 30.—
Lapzárta: minden hónap 15-én.
Hirdetéseket csak 15-ig fogadunk el.
Postscheckkonto München:
Konto-Nr. 606 50-803 - BLZ 700 100 80
Kath. Ungarn-Seelsorge, Sonderkonto
Bankkonto: Bayer. Vereinsbank,
Konto-Nr. 145 857 - BLZ 700 202 70
Kath. Ung. Seelsorge „Életünk".
Erscheint 11mal im Jahr.
Druck: Danubia Druckerei GmbH,
Ferchenbachstr. 88 - 8000 München 50

Beiligenhinweis: zu dieser Auflage liegt zeitweise ein RUNDSCHREIBEN bei. — A kiadványhoz körlevelet mellékeltünk.

ELŐFIZETŐINK ÉS HIRDETŐINK FIGYELMÉBE!

Befizetéseket, átutalásokat **nem bankkontónkra,** hanem **postacsekkontónkra kérünk.** Kath. Ungarn-Seelsorge München. — Sonderkonto. **Postscheckamt München, Konto-Nr. 606 50-803.**

SZERKESZTŐI ÜZENET:

Amerikai és kanadai előfizetőink figyelmébe: Az ÉLETÜNK előfizethető terjesztőnknél: **Joseph DANI, Bank of Montreal** (Calgary, Huntington Hills 7022 4 Str. NW) **5262-590 „Életünk"** kontóra.

Kérjük, szíveskedjenek a fenti címre küldeni a csekket. — Itt a tízdolláros csekk beváltásánál levonnak 4 dollárt! Előfizetési díj egy évre 13.— US $ + 10.— $ légipostaköltség A lapot továbbra is Münchenből küldjük.

HIRDESSEN AZ ÉLETÜNKBEN!

Hirdetési díjak 1986. november 1-től:

Apró-, házassági-, általános hirdetés ára soronként (kb. 40 betű)	**DM 5.—**
Jelige portóval	**DM 5.—**
Külön kívánságokat esetenként árazunk.	
Üzleti hirdetések soronként	**DM 8.—**
Nagybetűs (kétsoros) sor	**DM 16.—**
Keretben megkezdett 5 cm-enként	**DM 10.—**

Kéthasábos hirdetés az összeg kétszerese.
Egymásután háromszoros hirdetés esetén 10 % kedvezmény.
Egymásután hatszoros hirdetés esetén 20 % kedvezmény.
Egy évi hirdetés esetén 25 % kedvezmény.
Egész Nyugat-Európában olvassák lapunkat honfitársaink!

A névvel megjelölt cikkek nem minden esetben felelnek meg a szerkesztőség véleményének. Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.

Hivatalos órák a hirdetésekkel és az erdélyi segélycsomagokkal kapcsolatban: hétfőtől-péntekig, 10.00—15.00 óra között. Kérjük kedves olvasóinkat, hogy csak ezidőben érdeklődjenek telefonon.

DIÓSZEGHY TIBOR, hites tolmács és fordító, magyar-német és német-magyar. Németországban tanácsadás, állampolgársági és menekültügyi kérdésekben, valamint peres ügyekben segít. Daimlerstr. 249, D-4040 Neuss. Telefon: (021 01) 54 13 17.

MINDEN MAGYAR KATOLIKUS KIADVÁNYT SZÁLLÍTUNK!

Munkaközösségünk hivatásának tekinti a magyar katolikus sajtótermékek — Agape, Életünk, Hitélet, Katolikus Szemle, Katolikus Szó, Mérleg, Szív, Szolgálat, Teológia, Új Ember, Vigilia — és könyvek terjesztését. Kívánatra szívesen küldünk ingyenes mutatványszámot és árjegyzéket a jelenleg kapható egyházi kiadványokról. A megrendelt és raktáron lévő könyveket a leggyorsabban postán szállítjuk, a raktárunkból kifogyott könyvek megküldésénél türelmet kérünk.

Néhány írásmű készletünkből:

BELON †: Bibliai elmélődések	13.—	DM
BIBLIA, Ó- és Újszövetségi Szentírás, 1987-es kiadás	43.—	DM
BOLBERITZ — GÁL: Aquinói Szent Tamás	21.60	DM
BULST: A torinói lepel és a mai tudomány	6.50	DM
Ezt tudniillik tudni illik! Katekizmus kereső felnőtteknek	5.—	DM
GYÜRKI: Szentföldi útitárs (Kitűnő útikönyv)	8.60	DM
HUME OSB BÍBOROS: A vándor útja. Lelki jegyzetfüzet	13.—	DM
KEMPIS: Krisztus követése (Jelenits fordításában)	12.—	DM
MÉCS: Aranygyapjú, válogatott versek	21.60	DM
SZÁNTÓ OFM: A kat. egyház története, III., szöveggyűjtemény	69.—	DM

Címünk: **Katolikus Magyar Sajtó Munkaközösség,** (német rövidítéssel) **KUPA**
Distelfinkweg 21, - D-8000 München 60 - Telefon: (0 89)8 11 14 24